

9/3/17

Βλαχόπουλος, Ηλιάδου, Αντωνίου

Ασπιρίνη στα συνταγματικά δικαιώματα = δεν υπάρχει επιφύλαξη υπέρ του νόμου, "εργάζονται τους όρους του νόμου"

ΚεΒ (95) Νόμος: δεν τίθεται θέμα ιεράρχησης, ο ΚεΒ αφορά εσωτερικά θέματα της θούλης.

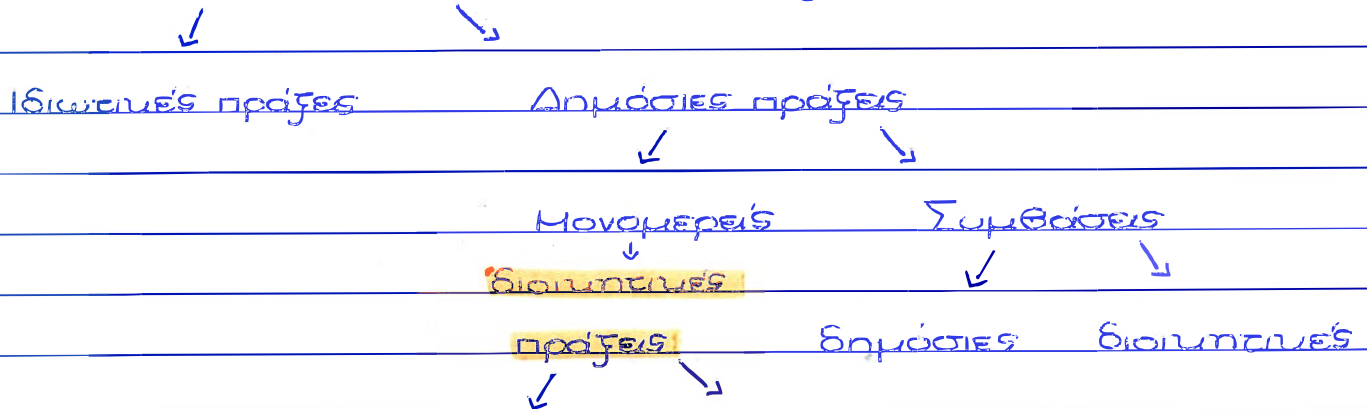
Διαδύττω: Σ 1551: Ανήκει εδώ το διαδύττω ή πάει στη γενική διάταξη του άρθρ. 14; → Δυναμική εφεδρευτική ερμηνεία του Σ. θάσει αυτής θα μπορούσε να υπαχθεί στο άρθρ. 14. Όμως, ειδική ρύθμιση για την επεξεργασία.

Λίθαινα στις μεταπτυχιακές σπουδές: Σ 155 να. Ο συντακτικός νομοθέτης, μιλώντας για δωρεάν παιδεία, αναφερόταν μόνο στις προπτυχιακές σπουδές - ιστορική ερμηνεία.

Ηλιάδου

Διοικητικές πράξεις:

Δημόσια διοίκηση - Νομικές πράξεις

- Γνωμοδοτήσεις Ευτελές - κανόνες δικαίου
- Εγκυκλίους = δε δε-
σίζουν κανόνες δ - εσωτερικές, κυρίως στο πλαίσιο της ιεραρχικής δομής

Όμως, Σ. 44§1: ΠΥΠ → Πράξεις που προέρχονται από τη ^{δημόσια} διοίκηση, είναι, όμως, νομοθετικές, όχι διοικητικές → Δεν προσβάλλοντας άμεσα με αίτηση ανυπαρξείας στο ΣτΕ, ελέγχονται, όμως, παρεμπιπτόντως, όπως οι υαίνοί νόμοι.

Ορισμός: Μονομερής θέσπιση κανόνα δ. από διοικητικό όργανο, που μεταβάλλει την έννομη τάξη και εξυπηρετεί σκοπό δημόσιου δ. + άσκηση δημόσιας εξουσίας

Διοικητικό όργανο: (i) οργανικό κριτήριο

(ii) λειτουργικό -//→ διφυή ν.π. → τους έχει

ανατεθεί δημόσια εξουσία: υατασιευάστηκε από τη νομοδ. προκειμένου να μη μένουν ταμείς άσκησης δημόσιας εξουσίας αρρύθμιστοι. Όχι πλέον η ΔΕΗ → είχε θεωρηθεί διφυές ν.π., επειδή είχε αναλάβει την υαίνωνική ασφαλίση των εργαζομένων. πχ. ΤτΕ ως προς τη διαχείριση του εθνικού συναλλαγματός: παλαιός ΑΤΕ: υερματική εταιρεία (ΚΕΡ). Αφορά το λειτουργικό κριτήριο συμμεριμένες δραστηριότητες των διφυών ν.π.

βλ. ΣτΕ για την Εταιρεία Τουριστικών Αιολήσεων Α.Ε., που ανήκει στο δημόσιο → Το ΣτΕ δε χρησιμοποίησε με ευθύ υα σαφή τρόπο την έννοια διφυές ν.π. Με αυτό το συλλογισμό, ενδεχομένως να μη θεωρούνταν διοικητική πράξη αν η αίτηση ανυπαρξείας ασκούνταν από τους ίδιους τους συμμετέχοντες στο διαχωνισμό, θα εξέλιπε το στοιχείο της ενάσκησης της δημόσιας εξουσίας, συμβαλλοντας στη σύναψη μιας σύμβασης.

Διοικητική πράξη σε διάταξη νόμου, πχ. άδεια πολυοδομική υπό τον τύπο νόμου. Πώς θα προστατευτεί υα νέες διαστυνά, δεδομένου ότι η έννομη τάξη μας δεν προβλέπει την ευθεία προσβολή νόμου: (i) να βρεθεί υάποιο ενημερωτικό έγγραφο, το οποίο θα προσβληθεί, μόλονότι δεν αποτελεί αυτό υαθεαυτό διοικητική πράξη → τέχνασμα της νομοδοχίας του ΣτΕ, το αναχάχει σε διοικητική πράξη. (ii) να βρεθεί σιωπηρή πράξη της διοίκησης, πχ. άσκηση

αίτηση ο διορισμένος και δεν απάντησε.

Ατομικές: (vs) Κανονιστικές:

• αρμοδιότητα του • νομοθετική εξουσιοδότηση

οργάνου

• δεν ελέγχεται πα- • παρεμπιπτόντων ελέγχος

ρεμπιπτόντως → τευ-

μήριο νομιμότητας

• έλεγχος από τα αι- • έλεγχος από το ΣτΕ

σιαστικά τευτικά δι.

• δε δημοσιεύονται

• δημοσιεύονται

• προηγούμενη

• δε νοείται προηγούμενη αιράση → θα

αιράση.

ήταν παράλογα

10/3/17

Βλαχόπουλος

Σύνταγμα:

άρθρ. 1: προεδρευόμενη (vs) βασίλευόμενη

νομοβουλευτική (vs) προεδρική = δεν αποτελεί θεμελι-

κριτήριο διάκρισης: ο βασ- ✓ ώδες / εννοιολογικό στοιχείο της

μός χωρισμού των εξουσιών: η άμεση επιλογή του ΠτΔ απ'

π: απόλυτος, χωρίς εξάρτηση το λαό.

μεταξύ των εξουσιών ≠ υπ: ήπιος,

διασφαυάσεις μεταξύ των εξουσιών → εξάρτηση της κυβέρνησης

από την εμπιστοσύνη της βουλής: δυνατότητα πρόωρης διάλυσης

της βουλής από την κυβέρνηση μέσω του ΠτΔ → ο ΠτΔ ως δια-

τητής μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας - τριγων-

ική σχέση (vs) π: δεν υπάρχουν αυτές οι δυνατότητες

βα: Τι είναι δημοκρατία.

άρθρ. 2: Καταστατική αρχή του πολιτεύματος, γι' αυτό δε συ-
χρηματοδότηση στα ατομικά και κοινωνικά δ.

άρθρ. 3: Επιπαραταύσα Ερησιεύει: όμως, περιορισμένη κανονιστική σημασία, δεν μπορεί να ανατρέξει το άρθρ. 13, ερμηνεύεται σε συνδυασμό με αυτό.

άρθρ. 4 επ: (i) ατομικιά δ: Το κράτος να απέχει - αμυντικιά
(ii) κοινωνικιά δ: Υποχρέωση του κράτους προς θετική ενέργεια. Όμως, δεν παρέχουν αχέριμη αξίωση (vs) ατομικιά: δεν είναι δικαιώματα με την κυριολεξική έννοια. Υπάρχουν εξαιρέσεις (νομοδ): εν του δικαιώματος στην υγεία να πληρώσει το κράτος τις δαπάνες νοσηλείας σε ιδιωτική κλινική, αν δεν υπάρχουν ελεύθερα κρεβάτια σε δημόσιο νοσοκομείο.

Σημασία: ερμηνευτικό κριτήριο + δικαιολογούν απουλίες από την αρχή της ισότητας

(iii) πολιτικιά δ: Ο πολίτης συμμετέχει στην άσκηση της εξουσίας.

→ Όμως: ρευστή η διαίριση, δεν υπάρχουν στεγανά.

Φορείς συνταγματικών δ: Εξαρτάται απ' το δικαίωμα. Τα πολιτικιά δ: κυρίως σε Έλληνες πολίτες - αρχή της λαϊκής κυριαρχίας. Όμως, υπάρχουν απουλίες, ιδίως υπό το πρίσμα του δικαίου της Ε.Ε. Έτσι και στην κατάληψη δημοσίων αξιωματικών (πολιτικιά δ) → και από πολίτες της Ε.Ε. με εξαιρεση αξιώματα που συγκαταλέγονται στο στελεχικό πυρήνα του κράτους (στράτος, αστυνομία).

άρθρ. 11: Έτσι και ισχύουν ν. περί συγκεντρώσεως → δικτατοριμός (1971), αναφέρεται μόνο σε Έλληνες (vs) ΕΣΔΑ → υπέρτερη τυπική ισχύς - υπερνομοθετική προστασία → υπεριοχύει.

άρθρ. 16 § 4: Έλληνες → όμως εφεδξη του γραμματος του Σ. υπό το πρίσμα της σημερινής πραγματικότητας - συστηματική ερμηνεία → και οι αλλοδαποί (κατ' αρχήν νόμιμοι).

Διηρημική: Περιορισμένα δικαιώματα, αναλόγως του βαθμού

της πνευματικής ωριμότητάς τους.

ν.π: Μόνο όσα προσδιάζουν στη φύση τους, πχ: σιμωνομιμη-
ελευθερία.

↳ ν.π (88) Σίγουρα έχουν υπέρια συνταγματικά δ. (τα απαραί-
τητα για τη λειτουργία τους), εφόσον δρουν υπό τους κανόνες
του ιδιωτικού δ. (Fiscus). Ειδική ρύθμιση για τα ΑΕΙ, ΟΤΑ, Ειδικά
σία = χάρων αυτοδιοίκησης ευθέως εκ του Σ, απολαμβάνουν οριμέ-
να συνταγματικά δ. Επαγγελματικά σωματεία (σύλλογοι) υπό
τη μορφή ν.π.δδ έχουν συνταγματικά δ., οργαίνονται ως ν.π.δδ
λόγω της αυξημένης σημασίας του λειτουργήματός τους.

Ευριστόμενοι σε ειδική σχέση εξουσίας/υποτακτική σχέση:
μαθητές, στρατιώτες, φοιτητές (ως προς τη βαθμολογία), φυλα-
κισμένοι → απολαμβάνουν συνταγματικά δ., υφίστανται, όμως, με-
γαλύτερους περιορισμούς. Παλαιημένη θεωρία, που, όμως, έχει επι-
κρατήσει. + Σ. 235α εδ. 3: εννοεί κατά μέγιστα λόγο και τους
στρατιωτικούς "με οποιαδήποτε μορφή".

Αποδύτες (δεσμευόμενοι) των συνταγματικών δ.: → Το υπότος και
ν.π.δ του δημόσιου τομέα → αποφεύγεται η υπαγωγή.

→ ιδιώτες Σ. 2561 εδ. 1 ^①: "στις οποίες προσδιάζουν" ^② → όχι πχ: παιδεία,
δικαίωμα διπλωματικής προστασίας, αναφοράς (άρθρ. 10).

↳ Τριτενέργεια: (i) αίτηση

(ii) έμφυση: εφόσον παρεμβληθεί ο νομοθέτης

③ κατηχορίες
+ Δικαιώματα που ισχύουν με διαφορετικό τρόπο στις σχέσεις υπά-
τους - ιδιωτών, απ' ό,τι στις σχέσεις ιδιωτών μεταξύ τους, πχ: ισότη-
τα.

Πεδίο προστασίας των συνταγματικών δ.: πχ: από το άρθρ. 11 εξαι-
ρείται η ένοπλη συγκέντρωση = συμπεριφορά που δεν προστατεύ-
εται καν από το Σ, δεν τίθεται ζήτημα περιορισμού - "ησυχώς".
χωρίς απειλητικές διαθέσεις, δεν εννοεί να μην φωνάζουν. άρθρ. 13:
"γνωστές εθνοποιεί"

άρθρ. 16§1: Δεν έχει ως συμπό να απαλλάξει τον καλλιτέχνη από τις υιινές διατάξεις (πχ: υινόνες πυρασφάλειας), αλλά να προστατεύσει το περιεχόμενο του έργου.

Περιορισμοί συνταγματιμών δ: (i) Σύγκρουση δικαιωμάτων: επιλύεται με σκέψη ad hoc, όχι αφηρημένη, γιατί όλα τα συνταγματικά δ. έχουν ίση τυπιική ισχύ.

→ ΕΛΛΑΔΑ: Τα βασανιστήρια απαγορεύονται απολύτως, εξαίρεση δεν επιτρέπεται για οποιονδήποτε λόγο, αιόμα και αν έτσι σωθεί μια άλλη ανθρώπινη ζωή.

→ ανθρώπινη αξία: νέο συνταγματικό δ., εισήχθη από τους Γερμανούς ως νόθαρη μετά το Β' Π.Π.

→ αν νόποι δ. ασεύται παράνομα, δεν προστατεύεται.

→ αρχή της πραγματικής εφαρμογής: εφ δυνατόν, να ασυτηθούν και τα δύο.

(ii) Επιφύλαξη υπέρ του ν: πχ: Σ. 20§1. vs Ανεπιφύλακτα πχ: τέχνη, περιορίζονται μόνο χάριν προστασίας άλλου δικαιώματος.

(iii) Περιορισμοί των περιορισμών: (i) να μη θίγεται ο πυρήνας του δικαιώματος: (ii) αρχή της αναλογικότητας, 3 στάδια.

Προστασία σε περίπτωση προσβολής:

(i) εθνικά δικαιστήρια

(ii) ευρωπαϊκά δικαιστήρια, σε περίπτωση εφάνεθσης των εθνικών ενδίκων μέσων.

άρθρ. 4: Ισότητα

§2: μεταξύ των φύλων → 116§2: Μεταβατική διάταξη → η ανισότητα των φύλων θεωρήθηκε προσωρινή.

→ παραρτώσεις: δημιουργούνται ζητήματα.

§4: Ος προς τους πολίτες της Ε.Ε. έχει αντιστραφεί ο υινόνος.

§5: Δεν ήθελε να απουθείσει εξαίρεσεις εις θάρος ορισμένων αλλοδαπών (πχ: Γερμανών), επειδή και οι Έλληνες υφίστανται ευεί.

αντίστοιχη μεταχείριση. Δεν εφαρμόζονται γενικά οι αλληλοδοποι
→ "ανάλογα με τις δυνάμεις τους" = αντισυνταγματικός θα
ήταν ίδιος φόρος για όλους.

Μητρίδα 6: (i) ισότητα

(ii) ανθρώπινη αξία

(iii) ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας

→ από αυτά απορρέουν όλα τα άλλα.

άρθρ. 531: Τριπλέτα περιορισμών.

§4: Δυνατότητα παραμονής των Ελλήνων στην Ελλάδα = αποσε-
λεί την πρωταρχική αρχή του δικαιώματος της ιθαγένειας, δεν
μπορεί να περιοριστεί. Εξάιρ: ευρωπαϊκό ένταγμα σύλληψης
αμφιβολής συνταγματικότητας.

άρθρ. 5A: Με την αναθεώρηση του 2001, δε χρειαζόταν.

άρθρ. 6: Διαδυναστικές εγγυήσεις.

Εξάιρ: αυτόφωρα εγγυήματα → πιο εύκολη απόδειξη.

→ ν. που ορίζει ότι αυτόφωρα είναι τα εγγυήματα που διαπρά-
χθηκαν τα τελευταία 2 χρ. → υπάρχει ένας σημασιολογικός
πυρήνας = αυτόφωρα είναι τα εγγυήματα που διαπράχθη-
καν πρόσφατα → αντισυνταγματικός ν + πολύ μεγάλη επέ-
κταση θα μαθιστούσε την εξαίρεση μανόνα.

§4: αναθ. 2001. Στην πράξη καταστρατηγείται, επιβάλλεται
πολύ εύκολα.

άρθρ. 7: §2: Η άσκηση ψυχολογικής θίας είναι εξίσου βασανιστήρια.

13/3/17 ΑΓΓΕΛΩΝΙΟΥ

ΣτΕ 668/2012: 1ο μνημόνιο. Κρίθηκε ότι δεν αποτελεί διε-
θνή σύμβαση. Συνταγματικές οι περιουσίες μισθών-συντάξεων.

Πρώτη Πρωτοδικεία της ΕΕ → πλέον γενικό δικαστήριο

* Γενικές αρχές δημοσίου δικαίου, Αγγελωνίου κ.α.

→ Το ΣτΕ αρχίσει να γίνεται φλύαρο, προσομοιάζει στα γερ-
μανικό ομοσπονδιακό δικαστήριο, αντί του *Conseil d'Etat*, που αποτελούσε το πρότυπό του.

** Δικαιώματα του ανθρώπου, Το Σύνταγμα, Θεωρία και
πράξη δημοσίου δικαίου ⇒ περιοδικά

Δημοκρατική αρχή: Σ. 1

Σ. 52: Διαιτητική κυριαρχία → Βάση του παντός, για να λειτουργή-
σει το πολιτεύμα, Σ. 162: § 3: Διαιτητική νομιμοποίηση, ολυσίδα
νομιμοποίησης, και η τελευταία εφευρεσία που ασκείται ανά-
χεται στο λαό.

Σ. 50: Το νομοβούλιο είναι η αρχή του παντός, έχει το τελείωμα
της αρμοδιότητας, ο ΠτΔ έχει μόνο αυτές τις αρμοδιότητες

ΣτΕ 460/2013: Συμμετοχή στις ευλογίες αλλοδαπών, εις ός
ΕΕ. Δέχθηκε η απόφαση το *jus soli* ως προς την ισθαγένεια,
αντί του κρατούντος στην Ελλάδα *jus sanguinis*.

→ Σ. 162, 163, 108 § 1 → ομοιόμορφα πολιτιστικά στοιχεία
που συγχροτούν την έννοια του λαού. Το ΣτΕ θεώρησε ότι δεν
έλαβε υπόψη του ο νομοθέτης επηρεάζει αυτά τα στοιχεία για την
απονομή της ελληνικής ιθαγένειας (Σ. 483 εδ. α') ≠ μεσοψ: ο νο-
μοθέτης αξιολογεί και θάβει τα κριτήρια, αρνεί η πολιτι-

τη θούληση να ανήκει κάποιος σε μια κοινότητα + Αντί το μεταναστευτικό κίνημα είναι πιο χεχονός, δεν μπορούμε να ζητάμε ελάχιστο στοιχεία ομοιομορφίας

Ευρωπαϊκή πολιτική των υδατικών τευχών. Ανάθεση η αρχική στάση που είχε υιοθετήσει η *Commission*.

→ ν. του 2016: σύγκριση προθεσμιών για την εξέταση αιτήσεων ασύλου. Βάσει ευρωπαϊκής οδηγίας.

↓
σε χρόνο ρευόρ. + Όσοι χάνονται και δεν εμφανίζονται προς εξέταση της αίτησής τους μετά την είσοδό τους στη χώρα θεωρούνται καταζητούμενοι από την αστυνομία - εχυθηματίες + Συχυροτείται ειδική αρχή ταυτοποίησης.

→ [Σ.Ε. 460/2012] → αν μπορεί ολλοδοσός 3ος, εντός ΕΕ, να δώσει ψήφο στις ευλοχές τοπιότης αυτοδιοίκησης → Μία η έννοια, όπως αυριώς στις έννοιες ευλοχές του λαού, το Σ. δεν κάνει διαφοροποίηση (102.52) ≠ μειωφ: Ειδιώς ως προς την τοπιότη αυτοδιοίκηση ενδιαφέρει περισσότερο ο σύνδεσμος της υατοπιότης.

Δημοκρατική αρχή ως:

↓
διαδικασία

↓
ουσία

2η δη: → Η υυθερννητική πλειοψηφία θα πρέπει να λαίβει υπόψη της και τη μειοψηφία, να εξασφαλίξει τις πολιτικές υυρίως επλευρίες της.

3η δη: → Σύνδεση δημοκρατικής αρχής και αρχής του υυρίτους[↑] δυναία. Συνταγματικό υυρίτος Ευ πρώτης υπήρχε μια αντίφαση → η δημοκρατική αρχή προϋποθέτει συμμετοχή, ενώ το ατομικό δ. επιβάλλουν αποχή του υυρίτους. Η αντίφαση ήρθε σε μεγάλο βαθμό με τη διάκριση των δικαιωμάτων σε ατομικά, πολιτικά και κοινωνικά (Jellinek) + status activus processualis = Το υυρίτος να εξασφαλίξει ορισμένες διαδικασίες.

Dworkin: θεωρία του φιλελευθερισμού (βλ. και Boles) → Δεν

υπάρχει δημοκρατία χωρίς ελευθερία και ισότητα, γέος
πλεελευθερισμός. Η δημοκρατία δεν μπορεί να είναι ξέχωρη
από την πηγή και τα δικαιώματα = συνταγματισμός -
consitutionalism. Σε ορισμένες περιπτώσεις η αρχή της
πλειοψηφίας μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική στην
επίλυση προβλημάτων - ιδίως hard cases - από το συ-
νταγματισμό.

Jurgen Habermass: Από την ιδιωτική αυτονομία στην
πολιτική αυτονομία. Χρειάζεται ένας αυτόνομος άνθρωπος,
για να ασκεί πολιτικές ελευθερίες.

16/3/17 Ηλιάδου

ΣτΕ 1007 / 2016: [διαφάνειες e-class]

Νομοθετική εξουσιοδότηση: Έλεγχος 2 σταδίων

Τήρηση των
διατάξεων του Σ

Έλεγχος των
αρίων, εντός
των οποίων
έπρεπε να ευδο-
θεί.

ν. 2190 / 1994: ΑΣΕΠ και προσλήψεις στο δημόσιο

άρ. 14: 2 κριτήρια

Ιστορικό:

→ Επιστολή του προέδρου προς το γενικό γραμματέα του Υπ.
διοικητικής μεταρρύθμισης

→ Αλληλοχρηματοδότηση μεταξύ των 2 φορέων

Είναι διοικητική πράξη η επιστολή; ⇒ παραδοσιακά όχι.

Ορισμός δ.π.: δημόσιο συμφέρον = ευρύτερη έννοια από το δη-
μόσιο σκοπό, ο οποίος προκύπτει ρητά από το ν. Οριοθετεί
εν γένει τη δράση της δημόσιας διοίκησης, μαζί με την αρχή

της νομιμότητας.

→ Κατάθεση οργανικού τυπηρίου

→ Αλλαγή της νομιμής κατάσταση = θέσπιση κανόνα δικαίου

→ Χαρακτήρες: (i) ευτελεστικότητα $\Rightarrow$ άνευ μεσολάθεσης οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας.

(ii) τυπηριο νομιμότητας

→ Κ.Ε.Ε. διατάξεις που ευφύουν του ρυθμιστικού πεδίου που ορίζει το Σ. $\rightarrow$ πώς θα λυθούν ενδεχόμενες συγκρούσεις με τυπικό ν; $\Rightarrow$ ότι ευφύει του ρυθμιστικού του πεδίου $\Rightarrow$ υπερισχύει ο τυπικός ν. ότι εμπίπτει στο ρυθμιστικό του πεδίο του Σ. $\Rightarrow$ παραμερίζεται ο τυπικός ν.

→ Π.Π.Π. Σ. 44: Νομοθετική αρμοδιότητα $\rightarrow$ όχι ευθέως προσβαλλόμενη διοικητική πράξη. Ελέγχεται α να είναι ν. Η νομοθ. αρνείται να ελέγξει ευθέως αιόμα και τις διαδικαστικές προϋποθέσεις έκδοσής της.

→ Κυβερνητικές πράξεις: Και η χρήση του Π.Ε.Δ. Δεν έχω γενικό κανόνα, λίστ $\rightarrow$ συχνηρμένες περιπτώσεις από τη νομοθ.

$\hookrightarrow$ Δεν υπάρχει σε διοικητικό έλεγχο, παρότι υπάρχουν όλα τα στοιχεία της πράξης δημόσιας διοίκησης. Θέμα συνταγματικότητας, Σ. 20, παράβαση του δικαιώματος πρόσβασης στη δικαιοσύνη. Νομοδοχικά λύνεται με την αναγνώριση της δυνατότητας άσκησης αγωγής αποζημίωσης λόγω ασεικής ευθύνης.

$\hookrightarrow$ Μεγάλες επιφυλάξεις ως προς το αν μπορεί να ελεγχθεί διοικητικά σε περίπτωση παράβασης του Ευρωπαϊκού Δ. Δεν υπάρχει τέτοια νομοδοχική σέση, θεωρητική μόνο άποψη.

Κρίση Δικαιοκρατορίας:

$\rightarrow$ Ο Γ.Γ.ρ. καλείται να απαντήσει αν υπάρχει ή όχι ο πρόεδρος στον κανόνα δικαίου. Οι συνέπειες επέρχονται ήδη από το ν, η ίδια η επιστολή δεν επιφέρει μεταβολή στο νομιμό υόαμο $\rightarrow$ δε μοιάζει να είναι διοικητική πράξη. Ωστόσο, το Σ.Ε. αποφάσισε άλλη άποψη $\rightarrow$ το θεώρησε δ.π.

Ερωτήματα:

Ηπ: Δεν ήταν αναγκαία η διευκρίνιση για να επέλθουν τα έννομα αποτελέσματα.

Παρόμοιες προσεγγίσεις:

• ΣτΕ 216 / 2016: Προσπάθησε το δικαστήριο να διώσει το δικαίωμα πρόσβασης στη δημ. προστασία.

→ Ανυπόστατη διοικητική πράξη:

(i) δεν οδουδρωθήκε, ελλείπει συστατικό στοιχείο.

(ii) προφανή ελαττώματα, πχ: έμδοση κατά νόσηση εξουσίας (= de facto όργανο: φέρει τα εξωτερικά χνωρίσματα, πάσχει από αμυρότητα η πράξη διορισμού) - βαριά σφάλματα.

→ Κατά υλάδον αναρμοδιότητα vs Συνήθης αναρμοδιότητα.

ανυπόστατη πράξη, δεν υπάρχει Άμωρη ή αμωρώσιμη υαν σεν έννομη τάξη. Δεν υαύ: πράξη.

πύεται απ' το τεμμήριο νομικό-

τας. Αν προσβληθεί με ένδυο θεήθημα, απορρίπτεται

αυτό ως απαράδεκτο, δεν υπάρχει υαν πράξη για να προσβληθεί. Κατ' εξαίρεση, για λόγους ασφάλειας δικαίου, δέχεται το δικαστήριο να υάνει αμωρωτικό έλεχο, προυεμέ-
νου να αναχωρίσει ότι η απόφαση δεν υπάρχει, εφόσον αυτή είχε εφαρμοστεί. Έτσι υα ΣτΕ 2754 / 2012. Αντίθε ΣτΕ

1521 / 2014

→ Όλες αυτές οι παρεκλήσεις γίνονται προς εξασφάλιση του δικαώματος πρόσβασης στη δημοσύνη.

Διαφορετική προσέγγιση:

ΣτΕ 4506 / 2014 → αυτή είναι ίδια με τη δική μας. Πατόσο, διαφορετική τάση της νομολογίας.

Αιτιολογία δικαστικής υρίσης:

Περιοδωμένη αδειοδότηση: Λεπομέρτς υα αυχευριμέ

νη → να ε'ξοχόν έργο της διοίκησης. Ωστόσο: Ανεξάρτως → Το διοικητικό έργο υπονομιολογείται από τον τυπικό νόμο → Συνήθως πρωτεύου του διοικητικού είναι να αναλαμβάνει τη διοικητική πράξη. Εν προκειμένω δέχεται το ΣτΕ ως δ.π. ένα ενημερωτικό έγγραφο προς τον ανάδοχο του δημοσίου έργου, το οποίο τυπικά δε θα θεωρούνταν ως δ.π.

Δημόσιος τομέας:

→ Εισάγει για πρώτη φορά το '82, αναλαμβάνοντας το παράδειγμα της Γαλλίας

→ Έννοια - "Πάρεχο"

→ άρ. 14 ν. 2190/94 → Οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής του ν.

→ Συνταγματική έννοια του δ.π.: πρέπει να υπάρχει λόγος εξουσίας από αυτή, βάσει της αρχής της νομιμότητας, δεν αρκεί η παραπομπή στις ειδικές νομοθετικές διατάξεις.

→ όχι σταθερή έννοια: εδώ, όμως, σαφής παραπομπή.

ΟΜΗΕ:

ν.δ.δ.: Συνήθως συστήνεται με ν. → γιατί δημιουργεί βάρος στα δημοσιονομικά στοιχεία του κράτους - χρηματοδοτείται από αυτό → χρειάζεται κανόνες δ., για λόγους της αρχής της νομιμότητας.

→ ΣτΕ: υποδεικνύει στη διοίκηση το πώς έπρεπε να σκεφτεί → διδωτικός ρόλος, υπερίτι η Ηλιαδου.

→ Ανεπιλόγητη η απόφαση της διοίκησης → ανυπατάσιμη

17/3/17 Βλαχόπουλος

άρθρ. 8: διοικητικές επιτροπές = διοικητικές επιτροπές: δε συγχροτούνται από διοικήσεις που απολαμβάνουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας

ειδικά διοικητικά = εξαιρετικά, που απαγορεύονται διά ροπα-

που. Διατάζουν συγκεντρωμένο είδος διαφορών.

άρθρ. 9: ιδιωτική ζωή. Πολλές φορές συγχυρόνται με το δικαίωμα στην πληροφόρηση.

άρθρ. 9Α: προσωπικά δεδομένα = οποιαδήποτε πληροφορία αφορά φ.π., όχι ν.π. (πάγια νομοδ.).

↙
ευαίσθητα =

↘
απλά

Μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις μπορούν να γίνουν αντιτιμείμενο επεξεργασίας και μόνο με προηγούμενη άδεια της αρχής προστασίας προσωπικών δεδομένων, ν. 2472/1997 → θα ισχύει έως το Μάιο του 2018, οπότε θα ευδοθεί Καν της ΕΕ.

π.χ. πολιτικές-εργασιακές πεποιθήσεις, υγεία, σεξ. προσανατολισμός

→ Προστέθηκε το 2001. Δεν αρκεί η προστασία της ιδιωτικής ζωής, λόγω του διαδικοτύου.

→ Ιδιωτική ζωή + προσωπικά δεδομένα → συνδέονται, αλλά δεν ταυτίζονται, π.χ. ποινικές δίωξεις και κατοδίσεις ⇒ προσ. δεδ., όχι ιδ. ζωή

άρθρ. 10: Μόνο στη διοίκηση, όχι δημ. εξουσία + κοινοβούλιο
2001 ↓ 2018 ↓
εδική διάταξη.

§3: Πρόσβαση στα διοικητ. έγγραφα ⇒ προϋπόθεση για την άσκηση άλλων δικαιωμάτων, π.χ. Σ. 20.

άρθρ. 11: "πύχως" = χωρίς απειλητικές διαθέσεις

Εξηγηση: Γιατί οι περισσότερες διαδικασίες συνδέονται με την άσκηση πολιτικών δικαιωμάτων. Στην πράξη δεν μπορεί

να ελεγχθεί, ενώ δε συμβιβάζεται και με το ευρ. δίκαιο.

άρθρ. 12: όχι ΑΕ, ετοιμότητες $\Rightarrow$ Σ. 5

άρθρ. 13: (i) Θρησκευτική συνείδηση

(ii) Θρησκευτική λατρεία.

χρηστή θρησκεία = όχι υψύφια δόγματα και μυστικοί τρόποι λατρείας

$\rightarrow$ συνδ. άρθρ. 59 $\rightarrow$ ερμηνεύεται ώστε να αφορά και τους άθεους βουδδιστές, όχι μόνο τους αλλόδοξους και αλλόθρησκους $\Rightarrow$ συστηματική ερμηνεία. Βλ. αχ. Θα μπορούσε να αφορά και τον ΠτΔ

άρθρ. 14: Το βασικό δικαίωμα πνευματικής ελευθερίας του ανθρώπου.

$\rightarrow$ επιφύλαξη υπέρ του ν. για λόγους προστασίας άλλων εννόμων αγαθών

§9: Δεν εφαρμόζεται ύστερα από παρέμβαση της Ε.Ε.

άρθρ. 15: Κατά το Σ. υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση μεταξύ τη-
λεόρασης και γραπτού τύπου, γιατί η τηλεόραση είναι μια δη-
μόσια υπηρεσία που αδειοδοτείται από το κράτος + περιορισμέ-
νος αριθμός τηλεοπτικών παρόχων.

$\rightarrow$ Εδώ επιτρέπεται και η προληπτική λογοκρισία.

$\rightarrow$ Το Σ. 15 έχει ξεπεραστεί από την πραγματικότητα - διαδίκτυο
Σ. 101Α: Γι' αυτό δεν επιτεύχθηκε τώρα συγχρότητα του ΕΣΡ.

άρθρ. 16: §1 εδ. α': Γενικό δικαίωμα. Ανεπιφύλακτο, όχι, όμως,
απεριόριστο, για λόγους προστασίας άλλων συνταγματικών αγα-
θών και δικαιωμάτων.

$\rightarrow$ Απαχόρευση ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων

άρθρ. 17: Ιδιουκτησία → ενοχικά δικαιώματα

ΣτΕ (ΡΣΙ): όχι

ΑΠ: ναι

στο άρθρ. 17 έως

ενν. απόφαση για

το ΡΣΙ, οπότε αποδέχτηκε ότι προστατεύονται

από το άρθρ. 17, μερικές φορές είναι πιο ση-
μανεινά από τα εμπράγματα.

→ απαλλοτριώση: (i) λόχοι δημόσιου συμφέροντος

(ii) προηγούμενη αποζημίωση. Εξαιρ. εισφο-

ρά σε γη, για να μπει το ακίνητο στο σχέδιο πόλης

άρθρ. 18 § 2: Δεν είναι αυτό θέμα ρυθμίσιμο από το Σ.

άρθρ. 19: επιστοδές = ιστορικά φορεσμένο το Σ. Όμως, επιτα-
κωνία καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Μυστική! Η δημόσια προστατεύεται με άλλες διατάξεις.

§ 3: Παράνομα αποδ. μέσα πχ: Παράνομη τηλεφωνική υπο-
κλοπή. Όμως, αν (i) υπέρ του κατηγορουμένου

(ii) μοναδικό αποδ. μέσο

(iii) σοβαρό έγκλημα-ποινικό αδίκημα

↓
νομοδ. ΑΠ

επιτρέπεται η χρήση παρά-
νομου αποδ. μέσου, υπερέχει η αξία του ανθρώπου να μην
είναι κάποιος αθώος στη φυλακή για σοβαρό έγκλημα.

άρθρ. 20: Δικαστική προστασία: Κυρίαρχο διαδικαστικό δικαίω-
μα.

(i) πλήρης → ανεισχυαστικά τα αμύχνητα τεκμήρια

(ii) έγκυρος → ασφ. μέτρα. Αντίσυνε. οι διατάξεις του δικονο-
μίου δ. που απαγορεύουν την αναστολή εκτέλεσης.

(iii) αποτελεσματική → αν εκτέλεση. Ως προς το δημόσιο
μόνο στην ιδιωτική περιουσία του.

→ Επιτρέπονται διανομιμίες προϋποθέσεις (πχ: παράβολο),

χωρίς, όμως, να περιορίζουν υπέρμετρα το δικαίωμα.

§2: προηγούμενη ανόρθση. Δεν ισχύει:

- (i) να νομιμοποιούνται πράξεις
- (ii) πράξεις που ευδίδονται κατά δέσμια αρμοδιότητα με αντίθετα μενιτά κριτήρια, που δε συνδέονται με υπομ. πράξη του διοικ. μένου.

άρθρ. 21, 22: Κοινωνικά δικαιώματα.

↳ Βλαχ: δεν υποχρεώνει, αλλά ούτε απαγορεύει το γάμο ομόφυλων ζευγαριών. Βλ. ΕΔΔΑ Βαλκινάτος-Ελλάδα για το σύμφωνο συμβίωσης.

άρθρ. 23: Κρ. γν. μόνο με εξαρτημένη εργασία ≠ Βλαχ: και ανεξάρστοι επαγγελματίες, π.χ. δικηγόροι.

§2 εδ. θ': Ενν. και για τους σερατιωτικούς

άρθρ. 24: 2 αρχές: νομοθ. Σ.Σ.Ε.

(i) περιβαλλοντικό-ποδοδομικό κεντημένο: Αν έχει θεσπιστεί μια κατάσταση ευνοϊκή για το περιβάλλον, δεν μπορείς μετά να το πάρεις πίσω, να περιορίσεις την προστασία.

(ii) αειφόρος ανάπτυξη: προστασία στο διηνεκές, για όλες τις γενιές.

→ Ορισμός του δόσους: Το μοναδικό Σ. σε όλον τον νόμο.

άρθρ. 25: Θεμελιώδεις αρχές

Κοινωνική αναφορά των θεμελιωδών δικαιωμάτων = να μη θησι-πτούμε τους άλλους.

§1 εδ. θ': Προστατευτική διάσωση των συνταγματικών δ.

§1 εδ. χ': Τριτενέργεια ~> αποτελεί τον κανόνα.

§2: πρβδ. Ακ 281.

20/3/17 Αντωνίου

Σ. 26: 53 → Γιατί αναφέρεται η ευτελέστερη στο όνομα του ελληνικού λαού ειδικά και μόνο για τη δυναστική εξουσία. Γιατί οι δικαστές δεν έχουν άμεση νομιμοποίηση από το λαό, σε αντίθεση με τις δύο άλλες εξουσίες.

Δέσμευση από το Σ.: δυναστική εφ. Σ. 87§2.

• νομοθετική εφ. Σ. 93§4

• ευτελέστερη εφ. Σ. 82§1, 50

Αρχή της νομιμότητας: Απορρέει από το πρώτος δικαίωμα Σ. 25§1. Σημαίνει ότι η διοίκηση δε δρα, παρά μόνο επί τη βάση νόμου.

Κοινωνικό πρώτος: Παρέχει κοινωνικά δικαιώματα, πέρα από αυτά που κατοχυρώνονται στο Σ, ευρύτερη φιλοσοφία που δίνει το ανθρωποκενtrικό Σ, άρθρ. 251 → οργανωτική διάταξη, αποτελεί τον πυρήνα κάθε δικαιώματος

Σ. 93§4: Πρόδηλη αντισυνταγματικότητα. Να διασωθεί κατ'αρχήν ο νόμος, ισχύει το πρωτόκολλο συνταγματικότητας του ν. Πάντως, η νομοθ. του ΣτΕ δείχνει ότι προχωρά σε μεγαλύτερο βαθμό ελέγχου.

→ Αντίθεση προς το Σ. Θα ήταν αδύνατο να ηττείται από το νομοθέτη να εξετάζει κάθε φορά τη συμφωνία του σχεδίου ν. προς το Σ.

(vs) Έλεγχος Εδάφους: Αμερικανικό Supreme Court.

Σ. 80: * Επικρατική εφαρμογή ν.: Παχίως από τη νομοθ. ΑΠ, για την ίδια υποχρέωση εργαζομένων άλλου υπουργείου. Συνδυαστική εφαρμογή του άρθρ. 451. Αντίθ. το ΣτΕ, πιο

επιφυλακτικό, θεωρεί ότι το δικαστήριο εν προκειμένω δε δύναται, αλλά νομοθετεί.

Διόριση των εξουσιών: • Montesquieu

• Έτσι όπως εφαρμόζεται σήμερα σημαίνει πρακτικά περιορισμό της εξουσίας.

Σ. 43: Αντισυνταγματική η πρακτική της ευ των υστέρων υώρησης κανονιστικών πράξεων, χωρίς εξουσιοδότηση ευ των προτέρων από το νομοθέτη. Η διοίκηση δρούσε παρά νόμου, χωρίς νόμιμη βάση. Η συνεργασία διοίκησης και νομοθέτη θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο σύμφωνο με το Σ, άλλως έχουμε παράβαση του άρθ. 26 Σ. 43§ 2 α. εδ. β'.

Π. 4: Ρυθμιστής του πολιτεύματος, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μπορεί να επιλύσει τις συγχρούσεις μεταξύ των άλλων οργάνων

Νομοθετική αρμοδιότητα: Σ. 44§ 1 → **Π. 17:** "επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη" = interna corporis, έννοια πολιτικού περιεχομένου, ενώ δε θα έπρεπε. Αν δεν υιοθεθούν, ισχύουν ως διοικητικές πράξεις απλώς στο μεσοδιάστημα, όχι ως νόμοι.

Σ. 43§ 2: Κανονιστικά διατάγματα → Εξουσιοδότηση

ειδίκτη, ως μέσα στα όρια προς το αντιπρόσωπο της εξουσιοδότησης πάνω στο οποίο θα νομοθετήσει. Γενικότερη, πάντως, από την εξουσιοδότηση που δίνεται στα λοιπά όργανα της διοίκησης.

Σ. 42§ 1: Έλεγχος συνταγματικότητας. Αντι: και ουσιαστικής, του περιεχομένου του ν. Προληπτικός έλεγχος, δεν υπάρχει λόγος να μην μπορεί να ελέγξει και την ουσία του ν.

Σ. 48: Συμμετέχουν, πάντως, και οι 3 εξουσίες, όπως στο άρθρο

4453.

Αρχή της δεδηλωμένης:

Ο ΠεΔ ως αρχηγός: • διερευνητικές εντολές → αυστηρό και τυπικό σύστημα, ασφάλεια δικαίου. Σ. 37

• διάλυση της βουλής Σ. 41

Ευτελεστική λειτουργία του ΠεΔ: Σ. 35, σχέση με την υπεύθυνη. Τις ευθύνες, όμως, έχει αναλάβει ήδη με την προσυπογραφή του ο αρμόδιος υπουργός.

Σ. 36, 38 ⇒ Θέματα που αφορούν περισσότερο την υπεύθυνη - άσκηση της εξουσίας, παρά τη διαίτησή της

23/3/17 Ανεωνίου

ΠεΔ

άρ. 25: Το κράτος εξασφαλίζει την ελευθερία, αλλά και υποχρεούται να παρέχει.

→ Το άτομο, ως μέλος του πολιτισμικού συνόλου, έχει και υποχρεώσεις, καθήκοντα, Σ. 17, 24, 455 5, 6

→ Δείδη χρημάτων, άνδρες Αθηναίοι, και άνευ τούτων οὐδὲν μέλλει γενέσθαι, Δημοσθένης.

Τριτενέργεια: Η Αντ. πιστεύει ότι άμεση τριτενέργεια δεν υπάρχει. Αντίθετη η πρ. γν.

Περιορισμοί δικαιωμάτων: 3 ειδών:

(1) από το Σ., πχ. άρ. 11 για τις υπαίτιες συναθροίσεις.

(2) από ν. ευτελεστικό του Σ., όπως ν. ορίζει. = επιφύλαξη υπέρ αυτού.

(3) άσκηση του δικαιώματος "τηρώντας τους νόμους του κράτους" = περιορισμοί από τους γενικούς νόμους. Υπάρχει,

πάντως, και η άποψη ότι δεν πρόκειται εδώ για περιορισμό, αλλά για οριοθέτηση του δικαιώματος.

↳ Γενική νομοθετική επιφύλαξη

Αρχή της αναλογικότητας

(i) Καταλληλότητα

(ii) Προσφορότητα - χρήση λιγότερο περιοριστικού μέτρου.

(iii) Εν στενή έννοια αναλογικότητα = Τα πλεονεκτήματα να είναι περισσότερα από τα μειονεκτήματα.

→ Και σε διεθνή κείμενα: • ΕΣΔΑ, άρ. 9

• Χάρτης Θεμ. Διμ., υπ. 52

→ Κριτική: Μεγάλη ευχέρεια στο δικαστήριο, μπορεί να δικαιολογήσει τα πάντα, οδηγεί σε μια εξασομιευμένη δικαιολογία.

→ Εμπνευστές: Robert Alexius (αμερ.), Dworkin (γερμ.)

→ Το 5ό κτήριο του ΣτΕ έχει φτιάξει δίναμο περιβάλλοντος, πολύ εξελιγμένο. Αποφάσεις

1ης γενιάς: Η ιδιοκτησία υπερέχει του περιβάλλοντος.

2ης γενιάς: Το περιβάλλον υπερέχει σε κάθε περίπτωση → ανεπιτυχές.

3ης γενιάς: Το περιβάλλον προστατεύεται, εφόσον δεν εμποδίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη → οριοθέτηση της προστασίας του περιβάλλοντος. Εντός από αιραίες περιπτώσεις, όπου επιβάλλεται να προστατευτεί το περιβάλλον.

άρ. 1459: Βασικός μέτοχος

24/3/17

Βλαχόπουλος

άρ. 26 → Νομοθετική εξουσία που ασκεί διπλάσια εξουσία,
πχ: άρση ασυλίας βουλευτών.

άρ. 28: §1: Υπέρτερη ισχύς του διεθνούς δ. από ουσιαστική άποψη σε ορισμένες περιπτώσεις ανόμοια και το Σ. υποχωρεί ενώ
ντι αυτών.

άρ. 29: Απαγόρευση ίδρυσης πολιτικών κομμάτων (δεν
προβλέπεται από το Σ. μας. Τέθηκε το θέμα ενόψει της
Χ.Α.

§3: "κατά την άσκηση των καθηκόντων τους"

§1: Κατοχυρώνει και τη δυνατότητα συμμετοχής σε ευλο-
γές.

ΠεΔ:

άρ. 32: Πρόωρη διάλυση της βουλής (παχυόμοια πρωτοτυ-
πία, μαζί με τη Μολδαβία)

→ αναφέρει $\frac{2}{3}$, όχι 200, γιατί οι βουλευτές μπορούν να είναι
από 200 έως 300.

→ Η πρόωρη διάλυση της βουλής, αν δεν επιτευχθεί αυξημέ-
νη πλειοψηφία ως απειλή.

Άμεση ευλογιά του ΠεΔ απ' το λαό; → (i) θα υπάρχουν δύο
ισότιμοι πόλοι εξουσίας (υυθέριση και ΠεΔ) → διχασμός.

(ii) αντίθεση στο Σ. 1; → όχι. Δε μετατρέπει το πολίτευμα
απ' το υιονοβουλευτικό σε προεδρικό μόνη η ευλογιά του
ΠεΔ απ' το λαό. Κριτήριο διάλυσης στην υοιν. και προεδ.
δημοκρατία είναι ο χωρισμός των εξουσιών → προεδρική

δημοκρατία = απόλυτος χωρισμός των εξουσιών (vs) υιοινο-
βουλευτική = γρίπια = αμοιβαία εξάρτηση νομοθετικής και εκτ.
Εξουσίας.

Από

→ Μπορεί να προβλεφθεί, δεν αλλοιώνει το άρ. 1 Σ.

→ Προεδρική δημοκρατία δεν μπορεί να χύνει = ανήκει στις βάσεις του πολιτεύματος. Επίσης, ο ΠτΔ στο προεδρικό σύστημα δεν μπορεί να φύγει πρόωπα από το λαό. Μοναδικός τρόπος πρόωρης λήξης της θητείας του είναι η αναζήτηση ποινικών ευθυνών.

άρ. 34: ψήφος Αθέωρα: Μπορεί ο πρόεδρος της Βουλής, που αναπληρώνει προσωρινά τον ΠτΔ, να ψηφίσει για ανάδειξη νέου ΠτΔ; → Επιμάρτυσε η άποψη πως ναι, το άρ. 30β αναφέρεται στον κανονικό ΠτΔ, όχι στον πρόεδρο της Βουλής ή την υποθέρηση που τον αναπληρώνει, ιδίως στην περίπτωση της υποθέρησης, τα περισσότερα μέλη της οποίας είναι και βουλευτές, θα καθίστατο δυσχερές η ανάδειξη νέου ΠτΔ.

άρ. 35: Προσυπογραφή: → δεν μπορεί να καταρχνηθεί → απαιτείται γιατί ο ΠτΔ είναι ανεύθυνος → αναλαμβάνει την ευθύνη ο Υπ.

άρ. 37: Τελευταίο στάδιο ο σχηματισμός υπηρεσιακής υποθέρησης, για να οδηγηθεί η χώρα σε εκλογές.

6 στάδια.

→ Ο Πρωθυπουργός μπορεί να είναι και εξωκοινοβουλευτικός (βλ. Παπαδήμος, Τσιλότας)

→ Αρχηγός κόμματος που έχει διατελέσει πρωθυπουργός εκλέγεται χωρίς σταυρό.

54: Μπορεί να είναι και εξωκοινοβουλευτικός.

άρ. 38β1: Παραίτηση της υποθέρησης → νέα διερευνητική εντολή. Εφαίρ. εδ. θ'.

Πρόωπη διάλυση της Βουλής: (1) άρ. 32

(2) αδυναμία σχηματισμού κυβέρνησης κατά το άρ. 37

(3) άρ. 41 § 2 → η συνηθέστερη περίπτωση.

↳ Δέσφια αρμοδιότητα του Π.Ε.Δ. Δεν μπορεί να κρίνει αν είναι βάσιμος ο λόγος εθνικής σημασίας που επιβάλλεται η κυβέρνηση, να αρνηθεί την πρόκληση διάλυση της βουλής.

↳ § 4

(4) άρ. 41 § 1 → παραίτηση, καταψήφισή ή συνδυασμός των δύο.

→ από την ίδια βουλή

→ ουδέποτε έχει εφαρμοστεί από το 1975.

→ ελλειψη κυβερνητικής σταθερότητας

άρ. 42: Δεν έχει αναπέμφθ ποτέ.

άρ. 43: Κατ'εξοχήν όργανο που πρέπει να ευδίδει κανονιστικές πράξεις είναι ο Π.Ε.Δ.

Εξουσιοδότηση εθνική

(ii) ορισμένη → βλ. απόφαση για τη λειτουργία

υποστημάτων τις Κυριακές, αναγνωρίζει το ατομικό δικαιώμα στη συνλογική εργασία = οι άνθρωποι να ξεκουράζονται και επιποινωθούν από τοινού.

άρ. 44: Π.Ν.Π.: Προβλεφέντε ως έυτόντα μέτρο

→ Αν δεν κυρωθεί, παύει να ισχύει για το μέλλον και όχι αναδρομικά όπως θα έπρεπε → ασφάλεια δικαίου.

Προϋποθέσεις: (i) έυτόντες περιπτώσεις
(ii) επείγουσα ανάγκη
(iii) απρόσθετη -//

Δεν ελέγχεται δικαστικά αν συντρέχουν.

→ χωρίς νομοθετική εξουσιοδότηση.

άρ. 45: Αναστολή ατομικών δ: Κυρίως πολιτικής φύσης και όσων συνδέονται με τις εχθρήσεις προσωπικής ασφάλειας.

άρ. 49: Ποινική ευθύνη Πεδ: (i) εσχάτη προδοσία = προσπάθεια ανατροπής του πολιτεύματος

(ii) ευ προθέσεως παραβίαση του Σ. = για πράξεις δέσμιος αρμοδιότητας, όχι διακριτικής ευχέρειας.

Ψήφος: (i) άμεση

(ii) προσωπική

(iii) μυστική

(iv) ισή = ένας άνθρωπος → μία ψήφος. Συνταγματική από αυτή την άποψη η ενισχυμένη αναλογική.

Σ.

✓

τυπικό:

120 άρθρα.

ουσιολογικό:

Ανεξαρτήτως της πολυής του, αρμεί να ρυθμίσει ύλη του συνταγματικού δ., πχ. ευλογικός νόμος

άρ. 54. §2: Γιατί προεδρικό διάταγμα; ⇒ Για να υπάρχει δυνατότητα άμεσης-ευθείας διωαστικής προσβολής, αίτηση ανυπόθεσης, που δεν είναι δυνατή κατά νόμου.

Κώδικας

(vs)

Ασυμβίβαστο

Για τα δίδοσημα

πριν την ευλογία,

δεν μπορεί να θέσει

υποψηφιότητα και

να ευλογεί.

Μπορεί να ευλογεί, αρμεί να παραι-

τηθεί από την ασυμβίβαστη ιδιότη-

τα ενός προθεσμίας. άρ. 57

δημόσιος υπάλληλος: Μπορεί να ευλογεί, αρμεί να παραιτηθεί απ' τη δημοσιοϋπαλληλική δραστηριότητα.

Ανεύθυνος:

(vs)

Αυταδίκωτο:

Γνώμη ή ψήφος κατά την άσκηση των καθηκόντων.

Οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα ενός πολιτικής δραστηριότητας.

→ ασεινή + ποινική ευθύνη

→ **Αν**: Πλήρες, εις το διηνεκές, δεν αίρεται. Εξαιρ: **61§2**

→ **Αι**: Και πάλι δε διώνεται, ευνός αν άρει την ασυλία
η βουλή. Μόνο ποινική ευθύνη και για όσο διαρθεί η
βουλευτική ιδιότητα (αναστολή της παραγραφής για αυτό
το διάστημα), **άρ. 62**. Εξαιρ: αυτόφωρο καιούρχημα.

Κεβ: 65§1: Ευτελίζεται εξ ολουλήρου μέσα στο νομοθε-
τικό σώμα, μία από τις δύο πολιτειακές πράξεις, μαζί με
την αναθεώρηση του Σ.

→ Ζήτημα ισοδυνασίας με τον τυπικό ν. δεν τίθεται → άλλο
ρυθμιστικό πεδίο, αντιτιθέμενο.

→ Ιδιόρρυθμος τυπικός ν.

άρ. 66: Δημοσιότητα (+ διυαστική εξουσία) **(vs)** Ευτελεστική
εξουσία: ΚΑΔΙΑδ, τα συλλογικά διοικητικά όργανα έχουν μο-
στυα.

Απαρτία στη βουλή δεν προβλέπεται **(vs)** **άρ. 67**: Πλειοψηφία
Ουσιαστικά δεν εφαρμόζεται → **Κεβ**: υπάρχει τεμπήριο, με
βάση την νομοβουλευτική δύναμη των νομμάτων

άρ. 72: Καταστρατηγείται συχνά.

Νομοθετική πρωτοβουλία:

(i) Βουλευτές → πρόταση νόμου.

(ii) Υπουργοί → νομοσχέδιο.

(vs) προεδρικό σύστημα = μόνο η βουλή.

άρ. 74§5: άσχετες διατάξεις → **νομολ. ΣτΕ** = δεν ελέγχονται
διυαστικά - interna corporis της βουλής ≠ βλαχ: πανσε-
λώς εσφαημένη νομολ.

Ψήφισμα νόμου: 3 σελίδες: Μία φορά! άρ. 76

(1) κατ' αρχήν

(2) κατ' άρθρο

(3) στο σύνολο

άρ. 77: Αποτύπωση της αληθούς βούλησης του νομοθέτη.

→ αναδρομική ισχύς - καταλαμβάνει όδες ως ευρεθείς υποθέσεις! (vs) ψευδοερμηνευτικοί νόμοι, που θεσπίζουν νέο κανόνα δ. "ποινικά", προκειμένου να επηρεάσουν την έκταση ευρεσιμών δικών.

άρ. 78: Γενικώς η αναδρομικότητα των νόμων είναι συνταγματική. Εξαιρ:

(1) ψευδοερμηνευτικοί ν.

(2) 78β2

(3) ουσιαστικοί ποινικοί ν.

(4) προστατευόμενη εμπιστοσύνη του πολίτη → πρόσφατα.

27/3/17 Ανεσνίου

ΕΔΔΑ 66610/2009: Ζωπάτας (vs) Ελλάδα → εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας στο δικαίωμα της ιδιουκτησίας. Λαχε: και ένα ατομικό δικαίωμα μπορεί να συνιστά δημόσιο συμφέρον.

→ Απαιτούνταν μια ενημέρωση από την εράπεια, ένα ελάχιστο μέτρο για την προστασία της περιουσίας αυτού του ανθρώπου.

Προστασία του περιβάλλοντος:

Ερμην. δήλωση: έχει κανονικά συνταγματική ισχύ.

→ ΕΕ: minimum προστασίας μέσω οδηγιών.

→ Έχει εξελιχθεί σε ένα δικαίωμα χρήσης του καθενός

→ Σ. 25 § 1: υπό την προστασία του κράτους.

αρχή της αειφόρου ανάπτυξης: → Διδασκων των ΗΕ στο Ρίο (1992)

→ Η ανάπτυξη δεν πρέπει να είναι ληστική για τον άνθρωπο. Η επόμενη γενιά να έχει ένα επαρκές υπόλοιπο περιβάλλοντος και δυνατότητας ανάπτυξης.

→ Βιώσιμη ανάπτυξη, σε διάφορους τομείς του φυσικού περιβάλλοντος, π.χ. οδοποιία, υδάτινοι πόροι (ρέοντα και υπόγεια ύδατα, υδάτινα οικοσυστήματα), υπέδαφος, αστυνόμο περιβάλλον (οικισμοί που πρέπει να διατηρηθούν), νησιά (παραδοσιακοί οικισμοί)

→ Τα θέματα περιβάλλοντος είναι ουσιαστικά μια εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας

ΟΑ. ΣεΕ 32/2013: δάση

→ δασική έγταση = πιο αραιή σύνθεση από το δάσος

Σ. 117 § 3

→ Σ. 24 § 1 τελ. εδ: Μεταβολή του προορισμού όχι για όρους δόμησης.

Οικιστικό - ανθρωπιστικό περιβάλλον = Οι καλύτεροι δυνατοί όροι ανθρώπινης διαβίωσης.

ΣεΕ 10/1988: πολεοδομικό νευτρώμενο = ηλιασμός - φωτισμός - αερισμός → εξασφαλίζονται από την απόσταση μεταξύ των υψώνων, πρέπει να υπάρχει χώμα.

Νομιμοποίηση αυθαίρετων: Ο 1ος ν. υπέθετε αντισυνταγματικός, λόγω της έλλειψης συχυστημένων υψώνων.

→ Δε χυρεμίζονται, γιατί η περιφέρεια δε διαθέτει τους κατάλληλους μηχανισμούς και αρμόδια όργανα → διωκτικό για, κοινή σιωπή των οργάνων της πολιτείας. Υφίστανται, όμως, πρόστιμα → οικοδόμησης
↳ διατήρησης

2456: Δεν είναι η αποστηρίωση του άρ. 17. De facto αποστήριξη = μόνο για το κομμάτι που είναι το αρχαιολογικό μνημείο, στην ουσία, όμως, δεσμεύεται όλο το σύνολο.

30/3/17 Ηλιάδου

Κανονιστικές vs Ατομικές διοικητικές πράξεις:

Τελετήριο νομιμότητας: Οι ατομικές δ.π. κατά κανόνα καλύπτονται πλήρως vs Κανονιστικές: και παρέμειναν έλεγχος

Κ: Μόνο κατ'εξούρεση απαιτείται αυτιολογία: (i) όταν το θέλει ρητά ο νόμος (ii) όταν προκύπτει από τις γενικές διατάξεις → Γιατί; ~> είναι δύσκολο να αυτιολογούνται, βρίσκονται σε πεδίο νομοθετικής συνομωσίας, οι νόμοι κατ'αρχήν δε διαιολογούνται → Στο πλαίσιο, όμως, της καλής νομοθεσίας εμφανίζεται διεθνώς η τάση να ζητούν τα δικαστήρια αυτιολογία, προκειμένου να είναι δυνατόν καλύτερα ο έλεγχος συνταγματικότητας → Βλ. ΣτΕ για τις περιπτώσεις των συντάξεων με το 2ο μνημόνιο → όμως, κατ'εξούρεση, δεν είναι αυτή η στάση της νομοδοσίας. Παρέκλιση από τον οριζό έλεγχο αντισυνταγματικότητας.

→ δεν εφαρμόζεται το άρ. 17 ΚΑΔ

→ Στην υπόθεση των αντιπεμπενικών αξιών ανώρωσε το ΣτΕ την κανονιστική πράξη ελλείψει αυτιολογίας → θεωρήθηκε απαραίτητη η αυτιολογία βάσει της νομοθετικής εξουσιοδότησης

Προηγούμενη αιρόση: όχι, θα παρέλθε η δημόσια διοίκηση. Αλλαγή, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, αρχίζει να διαφαίνεται στο δίκαιο του περιβάλλοντος → δημόσιες διαβουλεύσεις ως τύπος, παρανομία αν δεν τηρηθεί

ΣτΕ(ολ) 235/2012:

→ 4352 εδ. α' και β' → αλλαγή στη νομοθεσία, χωρίς να αλλοιώσει ουσιαστικά η νομοθετική εξουσιοδότηση

εδ. α': Επέφερασία να νομοθετούν διαταχθέντων από το ΣτΕ →
Πρωτεύον επέφερασίας (ΠΕ): Απλή γνώμη (= χαλαρή δεσμευ-
 τιότητα για τη δίκαιη, μπορεί να αποστεί από αυτό, αρνή-
 να αυτοελεγχήσει), διοικητική αρμοδιότητα, όχι δικαστική από-
 φασή, δεν τέμνει διαφορά ούτε παράγει δεδωσμένο, άρ. 95.
 → Έλεγχος νομοτεχνικός και νομιμότητας, όχι σκοπιμότητας

Ένσταση στο θ' άρθρο = Διοικητική προσφυγή

<u>απλή</u>	<u>ειδίτη</u>	<u>ενδικοφανής</u>
• απρόθεσμη	• εμπρόθεσμη	• προϋπόθεση
→ αίτηση θεραπείας		
• ενώπιον του ίδιου οργάνου	• ειδική νομο-	• παραδεικτού του
ή ανώτερου (= ιεραρχική →	θετική πρό-	ενδ. μέσου.
δεν προβλέπεται σε διατά-	θεση	• άρ. 45 ηδ 18/89
ξεις ν, προκύπτει από το		• νομιμότητα
Σ. 10- τευμάρεται ο ιεραρ-		+ ουσία.
χικός έλεγχος)		• Προσβάλλεται
		παραδεικώς η
		απ. πράξη

Ενδικοφανή έχω εδώ, φαίνεται από τις ουσικές διατάξεις.
 Ηδ. έχει ενν ένσταση ότι δε φαίνεται εδώ σαφώς.

→ Η ίδια καταγραφή της νομοθετικής εξουσιοδότησης, αλλά-
 ρει απλά ο αποδέκτης

→ σ. 7. Σ. 4352. εδ. θ' → ΚΟΚ 94 → ΥΑ 2008 → Πράξη αφαιρέ-
 (1) (2) (3) σης άδειας Αδ.π.

Αλληλοουχία έλεγχου. Στο τέλος θα κρίνω το κύρος της
 ατομικής δ.π., που έχει προσβληθεί ευθέως → Παράνομη να
 ανυπαρξία.

Μειοψ: Η εξουσιοδοτική διάταξη να εξεταστεί ως σύνολο →
 άδεια και κυρώσεις είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Δύσμολη η διάρρηξη εδμού και εδμότερου. Ούτε η άποψη της νομοθ. οδηγεί σε ασφαλή λύση. Θα πρέπει να γνωρίζω, πάντως, τα κριτήρια που θέτει η νομοθ. ως προς το εδμότερο - εδμότερο.

Νομοθετική εξέλιξη: ν. 4070/2012 → επέστρεψε η αρμοδιότητα στον ΠτΔ, για να αποφευθούν τέτοια προβλήματα.

ΣτΕ (Ε' Τμ.) 764/2006:

Αρχή της νομιμότητας (vs) Αρχή της ασφάλειας δικαίου και προστατευμένης εμπιστοσύνης → ευθεία συνταγματική υποχρέωση → υπότος δικαίου (i) τυπική διάσταση → τήρηση των νόμων (ii) ουσιαστική β. → ατομικά δικαιώματα.

Πλευρά: Είναι δυνατή αυτή η στάθμιση + επιμέρους απόψεις ≠ Μείωση: Παρεμπιπτόντων έλεγχος εις το δίνοντες, άλλως θίγεται το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη (Σ. 20, ΕΔΔΑ 6) + ασφουτική η προθεσμία ευθείας προσβολής της κανονιστικής πράξης (60 ημ.), μπορεί να μην το αντισταθμίσει καν ο διοικημένος. Έτσι και ΣτΕ (Ολ.) 3839/2009: πρόσθετη θεμελίωση στο Σ. 87.

31/3/17

Βλαχόπουλος

Κυβέρνηση = Υπουργικό Συμβούλιο → άρ. 81

↓ → μορφαίει στο πρωθυπουργοκεντρικό μας σύστημα. Πρωθυπουργός και Υπουργοί. Όχι οι Υφυπουργοί, μπορεί να είναι μέλη της Κυβέρνησης.

→ Αναπληρωτής Υπ. = Υπουργός → καμία διαφορά, δεν υπάρχει σχέση ταυτισμού προς αναπληρωτή.

→ Μόνιμος υπηρεσιακός Υπ. = δεν υπάρχει, προβλέφθηκε το 1975. Σημαίνει ότι εφαισολογεί να υπάρχει ανεξαρτησία των εναλλαχών στην ευτ. εφουσία.

Αρμοδιότητες κυβέρνησης: άρ. 82

- Γενική πολιτική της χώρας
- Νομοθετική πρωτοβουλία (νομοσχέδιο)
- Διάλυση βουλής
- Κήρυξη σε κατάσταση πολιορκίας
- ΠΥΠ → ουσιαστικά δέσμια αρμοδιότητα του ΠτΔ

Κυβέρνηση και βουλή: άρ. 84

Αρχή της δεδηλωμένης

(i) εμπιστοσύνη της βουλής = απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, τουλάχιστον $\frac{2}{5}$ του συνόλου → ευνοούνται οι κυβερνήσεις ανοχής, εφόσον κάποιοι δεν παρίστανται

(ii) δυσπιστία της βουλής = απόλυτη πλειοψηφία άλλων → ευνοι-
ώτερη μεταχείριση για τη διατήρηση μιας κυβέρνησης

Ευθύνη κυβέρνησης: άρ. 86

"κατά την άσκηση των καθηκόντων" = βλάχ: όχι η δωρο-
δουσία = επ' ευκαιρία της άσκησης των καθηκόντων, δε
θα τηρηθεί η ειδική διαδικασία του άρ. 86 ≠ νομοθ.

→ απιστία, παράβαση καθήκοντος

→ να μην απουδίνουμε από ό,τι τυχόν στην αστική ευθύνη του δημοσίου, για πράξεις που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων, αλλά δε γίνονται κατά την άσκηση αυτή + εφαιρτικός κανόνας διωκού = να ερμηνεύεται στε-
νά.

→ Συνοπός: Ο Υπ είναι ευτεθιμένος σε πολλούς κινδύνους, να αισθάνεται προστατευμένος ώστε να ασκήσει τα καθή-
κοντά του. Θίγει μεγάλα οικονομικά συμφέροντα.

→ Στάδια διαδικασίας (3): (1) προαναρτυτική εξέταση, σύσταση προαναρτυτικής επιτροπής της Β, διερευνάται αν υπάρχουν υπόνοιες αδιουτήματος.

(2) Η επιτροπή υποβάλλει πόρισμα (↑) και η Β. αποφασίζει

για την άσκηση ποιν. δίωξης

(3) Συγκροτείται διπλοσυνεδριό συμβούλιο, το οποίο ευδίδει θού-
λευμα. ^{παραπεμπτικό} _{αποκαταρκτικό} Όπως κοινή ποινική διαδικασία.

+ (4) Ειδιόχ. Διπλοσυνεδριό: όχι το ΑΕΔ, αλλά αυτό του άρθρ.

86. Η απόφασή του είναι αμετάκλητη.

→ Ιδιώματα υπουργικών αξιωματικών, διάφορα αυτών που ισχύ-
ουν για τους λοιπούς → όχι: άρθρ. 86 § 1 τέλ. εδ.

→ § 4 τέλ. εδ. Υποχρεωτική συμπαραπομπή

→ § 3 ^{υποπαρ. 2η} Ορθός → αποσβεστική προθεσμία

↳ Βουλευτική περίοδος: 4 έτη

Ταυτική σύνοδος: Ετήσια, Οκτ. - Ιούλ, οπότε η Β. ευτελεί
τα καθήκοντά της.

↳ Υπόθ. Παπακωνσταντίνου: Ειδιόχ. διμ. → Η διάταξη εφαρμόζε-
ται μόνο όταν έχουμε ομαλή βουλευτική περίοδο, όχι αν η Β.
διαρρέσει π.χ. 2 ημ., οπότε δεν έχουμε ταυτική σύνοδο → Αντίθ.
ο Βλαχ.

Διπλοσυνεδριότητα:

άρθρ. 93 § 2 → 93 § 4: Έλεγχος συνταγματικότητας

άρθρ. 93: Ισοτιμία = όχι μέχρι να πεθάνουν, αλλά μέχρι να συ-
μπληρωθεί ένα ανώτατο όριο ηλικίας, ευ. του Σ 65 χρ. ή
67 χρ. για ανώτατους διμ. λειτουργούς (vs Μονιμότητα = μέ-
χρι την κατάργηση της οργανικής τους θέσης.

§ 2: Λόγω της αυξημένης ευθύνης που αναλαμβάνουν. Το μυ-
σεθινείο ερμήνευσε τη διάταξη ως ετήσις = δεν μπορεί να
υπάρχει, εντός του Πεδ, άλλος κρατικός λειτουργός με μεχα-
λότερες αποδοχές. Αντίθ. ο Βλαχ. → υπερερμηνεία του Σ.

↓
Λόγω διασφάλισης ισότητας των 3 λειτουργιών → αντίθ.
ο Βλαχ., δεν τίθεται θέμα ισότητας, έχουν άλλες αρμοδιότητες

άρθρ. 99 § 2: ΣτΕ (ορθώς): Οι εφευρέσεις πρέπει να ερμηνεύονται
στενά, άλλως υπάρχει θέμα αντισυνταγματικότητας.

άρ. 90: Προαγκινές = Ιδιατερότητα ως προς τους προέδους των ανωτάτων δικαστηρίων → Θα έπρεπε να καταργηθεί, δημιουργεί σχέσεις μεταξύ ετελεστικής και δικαστικής εξουσίας.

§6: Αντιβαίνει στο άρ. 2051. Όμως, έχουν όλες οι συνταγματικές διατάξεις την ίδια ισχύ και το άρ. 90§6 είναι ειδικότερο. Προσβάλλεται, όμως, αν δεν τηρήθηκε η διαδικασία που προβλέπει το Σ. → στο ΣτΕ.

άρ. 93: Βασικές αρχές απονομής της δικαιοσύνης

§4: Έλεγχος συνταγματικότητας: → δεν εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση. Εφαρμόζεται από το ΑΕΔ → καταργείται.

(1) Παρεμπόμπων

(2) Διάχυτος

(3) Κατασταλτικός, όχι προληπτικός

(4) Ειδυμός, ad hoc

(5) Υποχρεωτικός

(6) Οριστικός: Επιλέγεται η σύμφωνη με το Σ. ερμηνεία των νόμων, μεταξύ περισσότερων ερμηνευτικών επιδοχών

→ Μπορεί δικαστικό δικαστήριο να διώκει ιδιωτική διαφορά; → ναι, κατ' εξαίρεση άρ. 94§3: π.χ. συμβάσεις δημοσίων έργων → Δ.Εφ. ή ΣτΕ, ν. 4412/2016, παλαιότε. ν. 3886/2010 περί ασφ. μέτρων → καταργήθηκε. Αυτόμα και αν πρόκειται για νπδ, στο προσυμβατικό στάδιο, στα ασφ. μέτρα: αυτοαναγκαστικά ατυχήματα με όχημα του δημοσίου → στα ποτ. δικ. χωρίζουν καλύτερα αυτές τις υποθέσεις

άρ. 95: ΣτΕ: Ένδικο βοηθήματα και μέσα:

(i) αίτηση αιώρωσης

(ii) υπαλληλική προσφυγή

(iii) αναίρεση

(iv) έφεση κατά αποφάσεων αιωρωτικών εφ.

§5: Προσωπική ευθύνη του δημοσίου που δεν εφαρμόζει

διμ. απόφαση → Του παρανομήσαντος υπαλλήλου (vs αστυκή ευθύνη δημοσίου).

* Προσωπική ευθύνη του διμαστή = αγκυχή ναυοδομίας, άρ. 88. Όχι αστυκή ευθύνη του δημοσίου για έυδοση πανθασμένης απόφασης. Εξαίρ (Στε): Ενερχοποιείται ο θασμός της αστυκής ευθύνης σε περιπτώσεις πρόδηλων σφαλημάτων στο πλαίσιο του διμαοδοστινού έρχου. Ήδη το ΔΕΕ είχε αναγκωρίσει την αστυκή ευθύνη σε περίπτωση παράθασης, με διμαστική απόφαση, του ενωσισμού δ.

άρ. 98, 99, 100: → Μόνο για τις ενστάσεις στις βουλευτικές ευλογές (όχι δημοτικές ΟΤΑ) ΑΕΔ.
περίφειαίες → Δ Εφ.

§1ε: Η μόνη εξαίρεση από το διαχυτο έλεχο, συχνεντροωτικής έλεχος συνταγματικότητας των ν.

§5: Προς αντιμετώπιση των αντιθιστικών αποφάσεων του Ε' Τμ. Στε → δεν επέδωσε, όμως, τίποτα.

άρ. 101:

Απουεντροωτικό σύστημα: Η άσκηση αρμοδιοτήτων σε τμήμα της εδαφικής επιπράτειας.

→ Κύριο όργανο απουεντροωμένης διοίκησης = Γ. Γρ. Απουεντροωμένης Διοίκησης, διορίζεται από την υυθέρνηση.

Απουεντροωμένη Διοίκηση (vs) Αυτοδιοίκηση:

→ Τα όργανά της διορίζονται → ευλεχονται

→ όχι ξεχωριστή ν.π.

→ ν.π.

άρ. 101 Α: Ανεξάρτητες αρχές: 5 συνταγματικά κατοχυρωμένες: ΕΣΡ, Συνήγορος του Πολίτη, ΑΣΕΠ, Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρίρα, Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου Επιμωινωινών. Οι πράξεις τους επέχονται διμαστικά + όχι ιεραρχικός, χιατί τα μέλη ιδιόμορφος ναυνοβουλευτικός έλεχος, τους απολαμβάνουν προσωπική και λειτουργική ανεξ.

άρ. 102 §2: Μπορεί να προθέψει να έμμεση ευλογή.

άρ. 103 §3

άρ. 105

άρ. 106 §2 → §1: Όρια της ομολ. ελευθερίας → εντονότεροι οι περιορισμοί στα περιουσιακά δικαιώματα, σε αντίθεση με τα μη περιουσιακά.

§3: Κρατικοποίηση (vs) ιδιωτικοποίηση: Δε ρυθμίζεται συνταγματικά ισορροπότητα του Σ. → όταν θεσπίζει δε μιλούσε κανείς για ιδιωτικοποίηση.

άρ. 107: Εφάρμοξη ευδιδόμενοι νόμοι: Δεν αλλιάζουν με ν., μόνο με αναθεώρηση του Σ., από ουσιαστική εποψη είναι συνταγματική ισχύ.

Για να συμμετέχει, υποτίθεται, και ο λαός

άρ. 110: Αναθεώρηση του Σ.: α. Βουλευτές, μεσολαθούν ευλογίες

- Χρονικός περιορισμός, §6 → δεν επιτρέπεται να ξεκινήσει πριν (πρ. γν.) ≠ Βλ. αχ. Δε λέει αυτό το Σ., δεν μπορεί απλά να οθουδηρωθεί.
- Δεν είναι απεριόριστη
- Αυξημένη πλειοψηφία
- Διατάχεται εξουσιοδότηση εντός της Β., δεν αναματεύεται μαθόλου ο Πεδ.

⇒ 2787/2015, Σεπ 2011, ΕΛΔΑ Λυμωρέας

3/4/17

Αναωνία

Σύμβαση της Γενεύης του 1951 για τους πρόσφυγες:

- Δικαίωμα στο άσυλο
 - Αποχώρηση επαναπροώθησης (σε εμπ. ένδοσης)
- Ενδιάμεσο μαθεσώς διεθνούς προστασίας

Διεθνής Οργανισμός Προσφύγων: Εισροές από Τουρκία:

- 2014: 34.000 άνθρωποι

- 2015: 850.000 άνθρωποι, 3.000 ημερησίως

→ 2016: πρόγραμμα μεταλύμησης της ΕΕ, να μοιραστούν σε όλη την Ευρώπη.

→ 19 κράτη-μέλη δόλωσαν ότι θα δώσουν 12.000 θέσεις για ανθρώπους προερχόμενους από την Τουρκία.

→ ΕΕΣ αρ. 7853 Την επιμαθέστησαν Αγγλία - Ιρλανδία - Δανία για να αποχωρήσουν από το ως άνω πρόγραμμα. Αρνήθηκαν να μερίσχουν στον προγραμματισμό του Juncker, θεώρησαν και επιμαθέστησαν ότι είναι αδύνατο να φυλάξουν τα σύνορά τους.

→ 2 συναντήσεις χωρών των δυτικών Βαλκανίων πήλη της Ελλάδας στη Σερβία (σύνορα) και στη Βιέννη, όπου αποφάσισαν να υψώσουν τα σύνορά τους.

→ Συμφωνία Ε.Ε. - Τουρκίας → 1 προς 1.

Σύμβαση Σένγκεν: Όταν συνήλθαν δεν είχαν ενοποιηθεί όλοι οι τομείς της ΕΕ.

→ Διεθνής σύμβαση Τα κράτη μέλη συνήλθαν, επειδή δεν υπήρχε ενιαία πολιτική της ΕΕ στον τομέα αυτό.

→ Ελευθερία κίνησης χωρίς διασυνοριακό έλεγχο.

→ 1985.

→ Καώδιμα συνόρων

→ Έλεγχος, πάντως, θα γίνει στα εξωτερικά σύνορα της Ελλάδας, π.χ. ένας Γερμανός που έρχεται από την Τουρκία θα ελεγχθεί.

→ Για τους ζώους αθλοπαπούς έλεγχος γίνεται ούτως ή άλλως.

→ Δε θίγεται το δικαίωμα κυκλοφορίας μέσα στα κράτη-μέλη.

→ Προβλέπεται, πάντως, δυνατότητα επέμβασης των ελεγκτικών μέσων.

eurlex: ΕΕ 2016 / 399: Κανονισμός περί υώδρια της Ένω-
σης σχετικά με το υαθεστώα διέλευσής προσώπων από τα
σύνορα.

Καν. 604/2013: Δουβλίνο 2

v. 4375/2016: Συμπληρώνει το Σ. 552, ως προς την ευδο-
ση.

7/4/17 Βλαχόπουλος

Ολ. ΣεΕ 2787/2015:

→ Το 1ο δημοψήφισμα στην Ελλάδα, το οποίο δεν αφορούσε
τη μορφή του πολιτεύματος. 1η μορφή: συμβουλευτικό

άρ. 4452: (1) πρόταση της υυθέρησης	} <u>Τυπικές</u> <u>προϋποθέσεις</u>
(2) απόφαση της θουλής	
(3) προκήρυξη με πδ.	

Ουσιαστική προϋπόθεση: υρίσιμο εθνικό θέμα.

εδ.θ': 2η μορφή δημοψηφίσματος: εντός της θουλής εφ
σπουλήρου.

→ Ιουλ. 2015 1η μορφή. Σατόρα, ανείφραση → Για δημοσιο-
νομικό ζήτημα → αφού απαγορεύεται για ψηφισμένο νομο-
σχέδιο, γιατί να επιτρέπεται για υρίσιμο εθνικό θέμα; ⇒
Η χρημαστική ερμηνεία είναι σαφώς υπέρ της ευδοχής
ότι ο περιορισμός ισχύει μόνο για τη 2η μορφή, αλλως, θα
το έλεγε ο συντακτικός νομοθέτης + Γενικά το Σ. θέτει το
πλάνο, δεν μπορούμε να προσθέσουμε περιορισμούς στο
οργανωτικό μέρος, ιδίως όσον αφορά την άσκηση πολιτει-
σικών δικαιωμάτων → Συνταγματικό ως προς αυτό. Σατόρα,
τίθενται ζητήματα αντισυνταγματικότητας: (1) πολύ σύντα-
μη προελογική περίοδος. Πάντως, το Σ. δεν ορίζει ελάχισ-
τη προελογική περίοδο (2) ΠΜΠ που τροποποίησε τους
όρους διεξαγωγής του δημοψηφίσματος, αφού αυτό είχε

προτιμυχεί, ελ. και ΕΔΔΑ Λειτουργείας.

Θα μπορούσαν να εισαχθούν άλλοι, πιο αποτελεσματικοί, θεσμοί άμεσης δημοκρατίας → Λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία.
Συνδυάζει τα πλεονεκτήματα της κοινοβουλευτικής διαδικασίας και του δημοψηφίσματος.

Ισχύς Δημοψηφίσματος:

- 1η μορφή: Συμβουλευτική. Δε θα μπορούσε και να είναι απλώς, να εφαναχιαστεί η ευτελεστική εξουσία
- 2η μορφή: Δεσμευτική ισχύς

Κυβερνητική πράξη:

→ Μην παραπλανά ο όρος "κυβερνητική", δε σημαίνει ότι προέρχονται από την κυβέρνηση.

→ Γενικά οι πράξεις του ΠτΔ ως ρυθμιστή του πολιτεύματος, π.χ. διάλυση της Βουλής

→ Αρχή της διαίρισης των λειτουργιών. Όμως, αντίθεση στο Σ. 2051, → απουλείεται η αίτηση αιύρωσης, αλλά ελέγχονται παρεμπιπτόντως → αγωγή αποζημίωσης - αστική ευθύνη του δημοσίου → Έτσι, όμως, δεν καταλήγουμε και πάλι σε ανάμιξη της διανομής σε πολιτικά θέματα, και μάλιστα από ένα κατώτερο από το Στε διαιστήριο, που διαχειρίζεται την αγωγή; → αντίφαση της υπ. γν.

↳ Βλ. αχ: αντισυνταγματική η εξαίρεση ως προς το δικαίωμα αιυρώσεως. Να ελέγχονται οπωσδήποτε οι τυπικές προϋποθέσεις που τάζει το Σ, αλλά να αφήνεται ευρύτατο περιθώριο πολιτικών ευτιμήσεων - διακριτικής ευχέρειας στη διοίκηση → Παραδεικώς προσθάλλονται οι κυβερνητικές πρ.

Μειορ: Αρμόδιο το ΑΕΔ Όμως, θα το ελέγξει κατόπιν εορτής, μετά από ένσταση κατά του κύρους των ευλογιών, αφού έχει

ήδη διεξαχθεί το δημοψήφισμα.

→ Δεν προβλέπεται δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του Σ.

ΟΛΣΕΕ 3086/2011:

Σ. 74§5: " Σε περίπτωση αμφισβήτησης αποφαινεται η βουλή" → νομοθ: μόνο η βουλή, απουθείεται ο δικαστικός έλεγχος. Βλ.αχ: Λάθος, δε λέει αυτό το Σ.

→ Μειοψ (Αραβαντινός) → Εξόφθαλμες περιπτώσεις θα πρέπει να ελέγχονται (συ. 6).

ΕΔΔΑ Λειτουργείας κατά Ελλάδας:

Κώλυμα: Δεν μπορείς να να θέσεις υποψηφιότητα.

(vs)

Ασυμβίβαστο: Η ασυμβίβαστη ιδιότητα είναι λόγος έλυψης από το αξίωμα του βουλευτή → θα πρέπει να τον αποβάλλει.

→ Αναθεώρηση του 2001: Απόλυτο επαγγελματικό ασυμβίβαστο. Η θα προέβλεπε εξαίρεσεις, ωστόσο καταψηφίστηκε (Β. Γιαννόπουλος, βουλευτής Ν.Δ.).

→ ΑΕΔ 2003 (Σ. 100): Επάγγελμα νοείται και χωρίς αμοιβή.

↳ Η 1η απόφαση στην οποία διατυπώθηκε ότι ελέγχεται από τα δικαστήρια η τήρηση της αναθεωρητικής διαδιασίας του Σ.

→ συ. 57: Το απόλυτο επαγγελματικό ασυμβίβαστο αποτελεί την εξαίρεση.

→ Το ΕΔΔΑ, πάντως, δέχτηκε την προσφυγή όχι λόγω του ασυμβίβαστου, αλλά χάριν της ασφάλειας δικαίου → συ. 57.

Έτσι και ΕΔΔΑ Παπαδηίδης κατά Ελλάδας για την προσηύερηση των λευκών ψηφοδετείων → Να υπάρχουν σταθεροί κανόνες, ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα εν των υστέρων

επιρροών και αλλοίωσης της βούλησης του ευλογημένου σώματος.

→ Αναθεώρηση του 2008: Άλλαξε το άρ 57 - Μία από τις τρεις διατάξεις που αναθεωρήθηκαν.

24/4/17 Βλαχόπουλος

ΟΑ ΣτΕ 95/2017

→ Δεν υπήρχε καμία επίσημη διαδικασία αδειοδότησης. Όποιος ήθελε έπαιρνε συχνότητα. Περιοδικά έβγαίνε νόμος που νομιμοποιούσε τους λειτουργούντες ραδιοηλεκτρικούς σταθμούς. Όσοι ήρθε το ΣτΕ και είπε ότι δεν μπορεί να παρασείνεται επ' άπειρον ένα μαθευτός αναμίας + αντίζεται στην αρχή της ισότητας, για όσους δεν έπαιρναν απλά μια ιεραιά, αλλά περίμεναν να λειτουργήσει η νόμιμη διαδικασία.

Αρμόδιο όργανο για την αδειοδότηση; Σ. 155 α: εδ. α' + γ'. Το υπάτς γενικά. Το εδ. β' αναφέρεται στην επιβολή κυρώσεων. Όμως, το εδ. β' αναφέρεται στον έλεγχο ως απουδακτική αρμοδιότητα του ΕΣΡ και το εδ. γ' εντάσσεται στον έλεγχο και την προηγούμενη αδειοδότηση. Το εδ. γ' θα πρέπει να ερμηνευτεί συστηματικά με το εδ. β', κατά μία άποψη → ο έλεγχος δεν είναι μόνο η επιβολή κυρώσεων.

→ Κατά βάση τα ατομικά δ. δεν επιδέχονται προηγούμενη αδειοδότηση → Γι' αυτό το αναφέρει ρητά το Σ.

→ Άλλη άποψη: διαίριση έλεγχου και άμεσου έλεγχου → Κατά το εδ. γ' αρμόδιο μπορεί να είναι και άλλο όργανο, πλην του ΕΣΡ → Όμως (αντιλογος), γιατί αυτή την άποψη το ΕΣΡ δεν έχει λόγο άπαρξης → Συνοψές του συνταγματικού νομοθέτη ήταν να διασφαλίσει την ουδετερότητα στο πεδίο αυτό και η αδειοδότηση είναι κάτι μείζον από την επιβολή κυρώσεων → Το δα

Βασιική ερμηνεία + Βάση Συνοψές η ύπαρξη μιας διαδικασίας στο το δυνατόν πιο μακριά από την πολιτική ερμηνεία.

→ Άλλο επιχείρημα: πλειοδικτός διαχωρισμός, ο οποίος δεν αρνή

πεδίο διακριτικής ευχέρειας στη διοίκηση. Ποιο το νόημα να επιληφθεί το ΕΣΡ; Επίσης, μπορεί το ΕΣΡ να εστιάσει τους κανόνες της διαδικασίας; Δεν είναι αυτό κανονιστική αρμοδιότητα; Κατά παλαιότερη νομολογία του ΣτΕ, αρμόδιο για τους κανόνες είναι το ΕΣΡ.

→ **Βλάχ.** Η μεγαλύτερή του αντίρρηση σχετίζεται στον αμύχλο πλειοδοτικό διαγωνισμό. Αντίκειται στο Σ 155α ως προς την ενημέρωση με ίσους όρους. Βεβαίως, ο ν. έφερε και άλλα κριτήρια. Δε δίνεται σε κάποιους και η δυνατότητα να ζευγυνθούν.

* **ΣτΕ.** Το ύψος των προστίμων που επιβάλλει το ΕΣΡ θα πρέπει να είναι ανάλογο με τα έσοδα της επιταγής από τις διαφημίσεις.

Είχε ήδη η θητεία των μελών του ΕΣΡ:

→ Ορίζονται από τη διόριση των προέδρων.

→ Παρόταση για εύλογο χρονικό διάστημα (**2 χρ.**) → Μόλις παρέλθει, η συγχρότηση του ΕΣΡ είναι μη νόμιμη → Μη νόμιμες οι αποφάσεις του **Μεσοφ** (συ. 20)· εύκαιρες περιστάσεις. → Ανευθεί η μεταβίβαση με ειδικό νόμο αρμοδιοτήτων σε άλλο ευεπύκνιστο όργανο ⇒ Να μη διακινείται επ' αόριστον η αντισυνταγματική αδυναμία άσκησης ελέγχου στο ραδιοτηλεοπτικό τομέα ≠ **Πλειοφ** (συ. 19): Παραθέσεις του Σ. δε θα ρυθμίζονται με άλλη ευρεία παράθεσή του. Το ίδιο το Σ, άλλωστε, ορίζει το του διαιτού της ανάγκης.

! → **Βλάχ.** Συνταγματικά όργανα που δεν ανασχυρσούνται, δε σημαίνει ότι παύουν να λειτουργούν, άλλως έχουμε αντίθεση στην αρχή της ^{συνεχούς της} δημόσιας υπηρεσίας / του κράτους. Η θέση του ναού ήταν η παλαιά νομολογία του ΣτΕ, που δε δεχόταν ότι, ενώ ότου πηθεί το πρόβλημα, θα συνεχίσει να λειτουργεί το ΕΣΡ με τα παλαιά μέλη. Χειρότερο είναι να μη λειτουργεί καθόλου.

Διανομικά τμήματα: Υπουργική απόφαση για μεταβίβαση αρμοδιοτήτων = κανονιστική πράξη η προσβαλλόμενη. Το τεμπω-
ρο νομιμότητας των διοικητικών πράξεων αφορά τις ατομικές δ.π. = εφόσον έχουν ευθύνη του αμυντικού ελέγχου, δεν μπορούν μετά να ελεγχθούν παρεμπιπτόντως επί προσβαλλής αλλής πράξης.

→ Πιο δύσκολο επί κανονιστικών π. να θεμελιωθεί το έννομο συμφέρον → άμεσο - παρόν - ενεργός ⇒ Δεν υφίσταται εξόφλη με την έδωση της κανονιστικής πράξης (= μεταβίβαση αρμοδιοτήτων), αλλά από τις ατομικές δ.π. (= διενέργεια διαγωνισμού) που θα στηριχτούν σε αυτή. Το έννομο συμφέρον πρέπει να υφίσταται σε 3 στάδια: (1) έδωση δ.π. προς ορισμένη αιτίαση
(2) άσκηση αίτησης αι.
(3) συζήτηση της.

Πάγια: Υφίσταται έννομο συμφέρον → δικαιούται να την προσβάλλει επιμεσίως, να μην περιμένει να απευθυνθεί και οι ατομικές δ.π. ⇒ αρχή της οικονομίας της δίικης. Μεταφ. → Άλλο θέμα εννόμου συμφέροντος: αυτοί που προσφεύγουν λειτουργούν παρانونώς ⇒ νόμος ΣτΕ (επί αυθαίρετων). Δεν έχει σημασία η παράνομη λειτουργία, προς ενίσχυση του ελέγχου και του τεμπωρίου νομιμότητας.

ΣτΕ: 14 (vs) 11.

• Η απόφαση διέρρευσε 2 μήνες πριν από τη δημοσίευσή της, αμέσως μετά τη διάσπεψη. → Συνιστά ποινικό αδίκημα (!) = παραβίαση μυστικής διασκέψεως.

• Απόφαση στο τέλος ν. 4274/2014, αρ. 22 → ιάστη πλημμέλεια, να ταχθεί στη διάκριση 3μηνη προθεσμία με έδωση από το ΣτΕ μιας αναθεωρητικής απόφασης προς διόρθωση της πλημμέλειας → Ζήτημα παραβίασης της αρχής της διαίρι-
σης των εξουσιών, όταν το διαισετήριο θέσει προθεσμία, σε ένα όργανο της πολιτικής εξουσίας όπως η διάσπεψη των προέδρων (ανήκει στη νομοθετική λειτουργία), προκειμένου να ενεργήσει → Ο ν. να ερμηνεύεται

υπό το πρίσμα του Σ.

ΣεΕ 518 / 2015 [Ανεκρίτου]

Σ 2951: Διπλό έμφαγμα = ιδιότητα + δειτουργία.

Απαγόρευση πολιτικών μαχημάτων: δυνατή στην Τουρκία (το νόημα του Ερντογάν έχει απαγορευτεί αρκετές φορές και επανιδρυθεί με άλλο όνομα) και στη Γερμανία (έχουν απαγορευτεί το εθνικοσοσιαλιστικό νόημα και το Κ.Κ.) $\Rightarrow$ θέμα που είχε απασχολήσει το συνταγματικό νομοθέτη του '75 $\rightarrow$ απασύρθηκε τελικά η πρόταση για αυτή τη δυνατότητα - απορρίφθηκε ρητά από τη Βουλή $\rightarrow$ ιστορική ερμηνεία του Σ. με κανονιστική αξία.

$\rightarrow$ Άλλωστε, ποιος θα υπήνε για την απαγόρευση/αποκλεισμό όχι; $\rightarrow$ συνιστά πολύ μεγάλη παρέμβαση στη λειτουργία του πολιτεύματος, το έπρεπε να είχε ρυθμιστεί από το συνταγματικό νομοθέτη.

Άρα
 $\rightarrow$ Δεν επιτρέπεται στην ελληνική έννομη τάξη.

Αναστολή χρηματοδότησης: [ν. του 2013]

Είναι συνταγματική; $\Rightarrow$ Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να λειτουργήσει ως έμμεση απαγόρευση, η αναστολή, όμως, είναι κάτι διαφορετικό. Δεν μπορεί να χρηματοδοτείται από το κράτος ένα νόημα που εκδίδεται ως εγκληματική οργάνωση. Όπως λέεται θέμα ως προς το τυμπικό αξιώσεως.

σημ. Ξ: Δεν μπορεί να θεωρηθεί αντισυνταγματικός ο ν., επειδή εφόσον εχ' αφοράς μιας συγκεκριμένης περίπτωσης.

27/4/17 Ηλιάδου

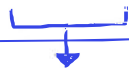
Ευδιανομής προσφυγή: αρ. 45 πδ. 18/89, 62, 63 ΚΔΔιδ.

$\rightarrow$ Έλεγχος νομιμότητας και ουσίας.

* Απουενερωμένη διοίκηση (vs) ΟΤΑ

Σ. 11854

Ταμπές υποθέσεις ν.π. διοικητ.

Επί των δήμων και περιφερειών δεν έχω άσκηση ιεραρχικού ελέγχου = ξεχωριστά ν.π., αλλά εποπτείας και μάλλον νό- νο νομιμότητας - καταστατική. Από τον ελεγκτή νομιμό- τητας → δεν υπάρχει αιόρη → από το Γεν Γρ Απου. Διοίμ.

ΟΔΣΣΕ 876/2013:

ΚΑΔ 25: Πρόθεση από ειδικό ν., άλλως έχω τη γενική προσφυ- γή του αρ. 24.

Ο νόμος για την ενδιμ. προσφυγή πρέπει να αναφέρει: (i) αρμό- διο όργανο· (ii) προθεσμία· (iii) πλήρης έλεγχος

→ Η απόφαση που εκδίδεται επί αυτής είναι πάντοτε ευτελε- στή διοικ. πράξη.

→ Απαχόρευση reformatio in rebus σε όλες τις διοικ. προσφυ- γές.

ΚΑΔ 16: Αν δεν τηρηθεί η υποχρέωση ενημέρωσης και δεν ασκήσει ο δικαιούμενος ενδικοφανή προσφυγή, συχωρείται
→ διατηρείται, απλώς αίρεται.

το απαράδεκτο της απευθείας αίτησης επανόρθωσης, χωρίς πό- νους, να θίγεται το κύρος της εκδοθείσας διοικ. πράξης → διάσω- ση του δικαιώματος δημοσυνής προστασίας, δεδομένου ότι δεν υπάρχει ενιαία νομοθεσία για την ενδικοφανή προσφυγή, αλλά είναι διάσπαρτη σε πολλές διατάξεις.

→ Πρώτη προσπάθεια ερμηνευτικής προσέγγισης το 1993 (2893)

→ Ο σκοπός δεν είναι να μην εφαρμοστεί το αρ. 45, αλλά να δια- σφαλιστεί η πραγματική ανάγκη ενημέρωσης του δικαιούμενου σε σχέση και με τη δυσμενής "αναμόρφωση" των διάσπαρ- των νομοθετικών διατάξεων.

Δημόσια σύμβαση

(vs) Διαυσιμότητα σύμβαση:

- από το δίκαιο της ΕΕ.
- συνδέεται με την εσωτερική αγορά, εντός της ΕΕ, συνθήκη του Μάαστριχτ του 1992.
- όχι οργανικό υπέρηχο → να από νηδ.
- ν. του 2016 ⇒ ειδικές ρυθμίσεις για την προσωρινή διμ. προ-στασία → αίτηση ασφ. μέτρων Μοιάζει με ενδομνημονική δια-δικασία.

→ Μειοψηφία: Λόγω της έλλειψης σταθερότητας στη νομοθε-σία και της ασάφειας στη νομοδοσία, να γίνει δευτε-ρή και εδώ η υποχρέωση ενημέρωσης, α. 9

→ Πάντως, το αρ. 16 δεν κάνει τέτοιες διαυρισίες → υπέρηχο στη νομοδ.

ΣεΕ 3521/2015:

Διαικία προσηκούμενης ανόρασης: Ουσιαώδης τύπος της δια-δικασίας → Λόγος ανόρασης

→ Σ 2052, ΧΕΔΕΕ 41, αναφέρε το αρ. 6 ΕΣΔΑ (δίκαιο διμ.) διατάξεις με αυξημένη τυπική ισχύ → δεν μπορεί να απομει-σεί με ν, ενώ ισχύει ανόρα και αν δεν προθέπεται σε ν.

→ όχι αυτεπάχχελτος έλεγχος → πρέπει να προθέπεί ρητά σχε-τικής λόγος έως τη συτήτηση → υπάρχουν κάποιοι λόγοι αν-ρώσεως που δεν ελέγχονται από μόνο το δικαστήριο. Έτσι και για την κοινή χρήση της διαυσιμότητας ευχέρειας της δικαιοσύνης.

ΚΛΔ 6, 54: Προηγούμενη αιφρόταση = δε θεραπεύεται η παράλειψη της από τη δυνατότητα άσκησης προφυγής

Συστατική εφαρμογή: Μόνο επί ατομικών δ.π - όχι γενικών ατομικών, όχι προπαρασκευαστικών

Μόνο ως προς το πρόσωπο, στο οποίο αφορά η πράξη → φορέα δικαιώματος ή συμφέροντος.

→ Απουσίες στο δ. του περιβάλλοντος.

Πράξεις κατά διακριτική ευχέρεια: αν δέσφια αρμοδιότητα = αλυσιτελής. Εξαιρ. πράξεις που συνδυάζουν δέσφια αρμ. + διακριτική ευχ., π.χ. πρόστιμο.

Θετική πράξη + αυτεπάγγελτη ενέργεια.

Κρίσιμο στοιχείο για την έυδοση δυσμενούς πράξης να είναι η συνδρομή κάποιας υποκειμενικής συμπεριφοράς του διοικούμενου, όχι για πράξη διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης που επιδίδεται έστω ανεπιτηρίκων, π.χ. κατεδάφιση αυθαίρετου (π.χ. νομοθ.)

ΟΛΣΕΕ 4447/2012: (1) Δυσαιτελής της προθεσμίας → τι εα έλεγε, αν είχε υληθεί → παύει το δικαίωμα προηγούμενης αιφρότητας να είναι αυτοσυστοπός.

(2) συ. 6 της 3521/2015 → υαλύπεται η μη τήρηση του ως άνω τύπου

→ Έτσι και ΣτΕ 3382/2010 ≠ Μειοφ. ουσιαώδης τύπος της διαδικασίας, ασχέτως δυσαιτελής.

→ Αντίθεση προς τη σαφή διάταξη του ν. (ΚΛΔ 654) → διοικητική λειτουργία του δικαστηρίου

28/4/17

Ανεωνίου

π.δ. 18/89: άρ. 53: Δημόσιες συμβάσεις = Η προσφυγή γίνεται απ' ευθείας στο Εφ. → δεν υπόκειται σε έφεση → τελεσίδικη

Αίτηση αναίρεσης: § 3: Εισαγωγικό διωόγραφο = αίτηση αναίρεσης → να αναφέρει τους λόγους από τους οποίους προ-υόπτει ότι η αίτηση είναι παραδευτή ⇒ προηγείται η έρευνα σε αυτό το επίπεδο.

§ 4: Δεν μπορεί να ασχοληθεί με μηροποσά το ΣτΕ.

άρ. 56: Λόγοι αναίρεσης: (α) Υπέρβαση ιασημώντων = Το δι-ιαστήριο υπουασιτά τη διοίκηση ή το νομοθέτη - αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Καθ' ύλην αναρμοδιότητα = πχ. δικαιοδοσία του πολιτικού δικαστηρίου.

(β) Κακή σύνθεση = όταν συμμετέχει δικαστής που ήταν ο εισηγτής της υπόθεσης, όταν υποβλήθηκε αίτηση εξαίρεσης, αλλά δεν ευδιώαστηκε.

(γ) πχ. επίθεση, κατάθεση προτάσεων, δικαίωμα προ-υούμενης σύρρασης

(δ) Πλημμελής εφαρμογή = εφαρμογή κανόνα δικαίου που δεν ήταν εφαρμοστέος εν προκειμένω

Παράβαση νόμου έχουμε και ως προς τα διδάγματα της κοινής πείρας, πχ. πότε δίνει ο ήλιος → στοιχείο της υπα-χωχής

ΣτΕ 54/2016: Παραγραφή αφιώσεων κατά του δημοσίου

→ Ανάθεση κατά αποφάσεις Πρωτοδικείου → Μπορεί να μην ασυνηθεί έφεση

→ Ένδικο βοηθός, όχι ένδικο μέσο, όχι βαθμός δικαιοδοσίας

ν. 2362/1995: 5ετής παραγραφή από τη θέσπιση

άρ. 93: (α) "τελευταία διαδικαστική πράξη" = απόφαση

στ. 4: Δεν παραβιάζεται η αρχή της ισότητας

→ "εύλογη" = παραπέμπει στην αρχή της αναλογικότητας + "όχι υπερβολικά δυσχερής" + "αποτελεσματική" → 3 στάδια ελέγχου
→ Ουσιαστική και όχι δυσνομιική διάταξη (π.χ. παράθετο) → δεν παραβιάζεται η πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Αντίθετα, αν είχαμε πρόνοια δυσνομιικού περιεχομένου, αυτά θα "έπεφταν" με τις ως άνω διατάξεις

συ. 5: χωρίς να έχει διενεργηθεί αποζητέριωση.

→ Αντίθετα η απόφαση του Εφ → η διαφοροποίηση ως προς την παραγραφή αντίκειται στην αρχή της ισότητας.

συ. 6: Παρέπεμψε λόγω μείζονος σημασίας, όχι επειδή η διάταξη κρίθηκε αντισυνταγματική.

ΣεΕ 675/2017: Ως προς τη δυνατότητα παράτασης του χρόνου προσαρμογής φορολογικών αξιώσεων του δημοσίου → κρίθηκε αντισυνταγματικό → παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια. Η παραγραφή πρέπει να είναι εύλογη.

ΣεΕ 518/2015:

4/5/17 Ηλιάδου

Διοικητικές τυχώσεις: ΣεΕ 1992/2016

Κριτήρια Engel: ΕΛΔΑ 1976 → Διεύρυνση της έννοιας "ποινικής φύσης υπόθεση"

ne bis in idem: Δεν έχω ρητή απόσπαση στο ελληνικό δίκαιο.

Σ. → αρ. 4 του ΠΠΕΣΔΑ

→ αρ. 50 ΧΘΔΕΕ

→ αρ. 14 §1 Διεθνούς Συμφώνου Ανεκρίντων Διασφαρίσεων

άρ. 4 του ΠΠΕΣΔΑ: (i) "Κανένας" = ταυτότητα προσώπου
(ii) ποινικά
(iii) δικαστήρια του ίδιου κράτους (v)

ΧΘΔΕΕ: μέσα στην Ένωση → ευρύτερη διατύπωση

→ Δεν υπόκειται σε παρέκκλιση κατά το άρ. 16 της ΕΣΔΑ: τόσο ερμηνεύδεις

ΕΔΔΑ Zolotukhin / Ρωσία (2009): αυτόνομη ερμηνεία των

όρων "ποινικός" / "ποινική" για το άρ. 4. Προσέγγιση προς τα

υπερήφα Engel: (1) μη δεσμευτικός ο νομικός χαρακτήρας

(2) φύση της παράβασης: → υποκειμενο

→ έννομο αχαιό.

(3) δεν απαιτείται ορισμένος βαθμός βαρύτητας

(4) ποινές στρεφόμενες της ελευθερίας έχουν

το τεμήριο ότι πρόκειται για ποινική / φάσης
διαφορά

Διόρυνση των εγγυήσεων ^{του} ne bis in idem

→ Σημασία έχει να μην έχω διπλή διαδικασία, όχι η διπλή τιμώρηση = "bis" - "idem" = η ίδια πράξη → νομολ. ΕΔΔΑ:

^{ιδιο} Βιολτικό γεγονός, χωρική και χρονική συνάφεια.

ΔΕΕ C-617/10, Hans Akerberg Fransson: Διαφοροποίηση. (1) Η υρική εχέεται στον εθνικό δικαστή: (2) η υρική που απομένει να είναι εν πάση περιπτώσει ικανή να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα του ευρωπαϊκού δ.

ΣτΕ 2067/2011: Εναρμονισμένη προσέγγιση υπεροχή του Σ., εναρμονισμένη ερμηνεία της ΕΣΔΑ, ακόμα και αν γεννηθεί διεθνής ευθύνη του κράτους, Σ 9451, Σ 96.

→ 3 υποθέσεις

ΕΔΔΑ Καπετόνιος κ.λπ. / Ελλάδα (2015): σημ. 70: 3 επιχειρήμα-

τα με τα οποία ανευρέθη το ΕΛΛΑ το επιχείρημα της Ελλάδας περί απρόσμενης μεταβολής της νομοδ.

ΣτΕ 1741/2015: Πριν ευδοθεί η απόφαση "Καπετανίος" έγινε η διάσχυση

→ πολλαπλά τέλη = όχι ποινικός χαρακτήρας
→ αλλες αρχές
→ αυτοτελής διαδικασία Στο ποινικό δ. ταχθεί η αρχή in dubio pro reo (vs) διοικητικό δ. σχηματισμός πλήρους διωκτικής πεποι-
θεσης ως προς τη νομιμότητα ή μη μιας πράξης.

→ Προσεύχηση προς τη νομοδ. του ΔΕΕ, κατά την οποία η εφαρ-
μογή των υπηρεσιών Εηδρ. εναπόκειται στον εθνικό διωστή.

άρ. 55α ΚΑΔ. Όμως, τροποποιημένο με το άρ. 17 του ν. 4446/
2016 εν όψει των εξελίξεων της νομοδ. → Δεσμεύση και από το
οριστικό αποτέλεσμα των ποινικών αποφάσεων

άρ. 46 ΕΣΔΑ: συ. 2

άρ. 105Α ΚΑΔ: Εντάχθηκε στο π.δ. 18/89 με το ν. 4446/2016
→ άρ. 69Α
→ συ. 5 αποδέχεται την εφαρμογή: (α) πρόκειται για διαφο-
ρά ουσίας που έφτασε να διωάζεται κατ'αναίρεση (β) απο-
τελεσματική εφαρμογή της ΕΣΔΑ

συ. 8: 7 προϋποθέσεις (β) σχέση αρμονίας, όχι υπεροχή

(β) Το διωαστήριο επιμαρθείται τη ΣτΕ 668/2012: Για το πρω-
το μνημόνιο - δημοσιονομικό συμφέρον

(ε) διάδοχος διωαστών. Φαίνεται πως το διωαστήριο κατὰ για τον
εαυτό του τη δυνατότητα να τριβεί.

→ αλλάζει το ΣτΕ τη στάση του.

ΕΛΛΑ Σισμανίδης και Σισαρίδης / Ελλάδα → Δείχνει η ελληνική
νομοδ. μια επιμονή να μην αλλάξει στάση

5/5/17 Αντωνίου

ΣτΕ 675/2017: Β' Τμ. → παραπομπή στην Ολομ.

Σ 10055: Οι ολομέλειες συγκεντρώνουν τον έλεγχο συνταγματικότητας → Μερική συγκεντρωτικού ελέγχου.

Σ 9354: Πρόδηλη αντισυνταγματικότητα = "είναι αντίθετο"

Έλεγχος βάθους θα ήταν αν έλεγε "που δεν είναι σύμφωνο".

Σ. 10054: Μπορεί να ανατρέχει και σε παρελθόν, εφόσον δε θιγόνται κατοχυρωμένα δικαιώματα - αρχή της ισότητας - πρώτος δικαίου.

άρ. 50 π.δ. 18/89: Η ^{απόρριψη} ^{της αίτησ} ^{σης συν-δεν} δεν έχει erga omnes αποτέλεσμα.

→ Όταν ανατρέχουν σε μαυρό παρελθόν, μπορεί το ΣτΕ να μην αιτιολογήσει την νομοκρατική πράξη.

Σ. 785α:

ΣτΕ 884/2016:

ν. 3900/2010

Προδικαστικό ερώτημα του Δ.Εφ. στο ΣτΕ

Κώδικας φορολογίας εισοδήματος

→ Εισόδημα από ελευθέρια επανυδάματα = έτσι χαρακτηρίζεται το εισόδημα που δεν υπάρχει στις υπόλοιπες διατάξεις νόμου, μόνιμη και διαρκής άσκηση μιας πρακτικής. Ενώ αν από ειδική διάταξη ν. ως ελευθέρια επάγγελμα.

→ Συνοπός: καταστροφή της φοροδιαφυγής

Σ. 10655 1, α + 455 → εδώ μεριμνείται η όλη αντίληψη συλλογής των φόρων.

→ Τελική αξιολόγηση του φορολογούμενου και σε δια-
υπαικές διαδικασίες ΕΣΔΑ 65α. Αντ: και Σ 205α.

→ Το Εφ.φ.φ. φέρει το πρώτος - εδώ η φορολογική αρχή.

Ωστόσο, δεν απαιτείται να προσκομίσει η διοίκηση αδιάσειστα στοιχεία → ΕΠ. απόφαση + αρχή της αναλογικότητας, δεν μπορεί να επιβληθεί ένα υπέρμετρο βάρος στη διοίκηση.

→ Προαπαιτούμενη εναρμόνιση μεταξύ ενός δημοσίου συμφέροντος και ενός ατομικού δικαιώματος, ανάλογα με ό,τι συμβαίνει μεταξύ ατομικών δικαιωμάτων.

8/5/17 Αντωνίου

ΣτΕ 884/2016:

συ. 19

ΚΑΔ 152: Προδικαστική απόφαση για συμπλήρωση αποδείξεων
άρ. 267 ΣΛΕΕ

Διό τούτο: (β) Μπορεί να πει πιο πίσω από το 2010, οπότε εσθήκη η δίδαξη

(γ) κρίσιμος ο χρόνος διενέργειας της προσαύξησης της περιορισμένης μάθεται ο φορολογούμενος να αποδείξει πότε έγινε η προσαύξηση

→ Γενικά: ευρύτερο δικαίωμα αμείωσης και δυνατότητες αποδείξεων στο φορολογούμενο. Υποχώρηση της αρχής της αναλογικότητας

Αίτηση αναιρώσεως στο ΣτΕ: Σ. 95

Κανονιστικές πράξεις → Μπορεί η ευδίκα των διαφορών επί αυτών να μεταφερθεί στα ταυτινά δ.δ; ⇒ όχι

→ Το άρ. 95 εντάσσεται στην αρχή του υψίστου δικαίου → δεν μπορεί να αναθεωρηθεί

→ Έλεγχος νομικότητας πάντα επιβεβαιωμένη απόφαση

Αιτιολογία της διοικητικής πράξης:

δεν απαιτείται επί πράξεων που ευδίδονται κατά δόγμα αρμοδιότητα.

άρ. 32 π.δ. 19/89

ΚΑΔ 217:

11/5/17 Βλαχόπουλος

(1) Δικαίωμα στη ζωή: Σ 55α, 2183 (υγεία → ελπίδα), 555, 783

Σ 2: ανθρώπινη οσία → προϋποθέτει τη ζωή.

Δικαίωμα στο θάνατο: ΕΔΔΑ Pretty. Το αρ. 2 ΕΣΔΑ κατοχυρώνει το δικαίωμα στη ζωή. Θα ήταν διαστρεφική της γλώσσας να θεωρηθεί ότι κατοχυρώνει και δικαίωμα στο θάνατο.

Το ΕΔΔΑ δεν ασκεί ενεργό έλεγχο, σεβασμένο περιθώριο επιλογής των κρατών-μελών. Δε θα επιβάλει την άποψή του, διότι σε αμφισβητούμενα θέματα ζητήματα, όπου δεν υπάρχει consensus των κρατών-μελών. Διπλοπρόσκληση αυτοπεριορισμός, προκειμένου να γίνονται ευκολότερα αποδεκτές οι αποφάσεις από τα κράτη, να μην είναι το ΕΔΔΑ υπερθεώρημα αυτιστικού.

Στο ΗΒ απαγορεύεται η υποβληθείσα αυτοκτονία vs Ελβετία Γαλλία: ν. Δεονότι → υπό ποιά ανώτατες προϋποθέσεις

επιτρέπεται να η ενόχληση ευθανασίας

• Υπόθεση Λαμπέρ: Σύγκρουση θέλησεων μεταξύ των μελών μιας οικογένειας. Παρά σεβασμού το περιθώριο επιλογής, δέχθηκε να θέσει τέλος στη ζωή του Λαμπέρ, εφόσον αυτή επιτρεπόταν από τη χαλκήνη νομοθεσία. Το ίδιο πράγμα με την υπόθεση Pretty, αλλά προς την αντίθετη κατεύθυνση.

→ Ζητήματα στα οποία εννύες απαγορεύσεις δύσκολα μπορούν να σταθούν → Αν θέλει κάποιος, θα μπορούσε σε άλλη χώρα

→ Ένα άτομο, που θέλει να θέσει τέλος στη ζωή του, θα το κάνει εύτως ή αλλιώς. Το θέμα είναι, τα κράτη θα το βοηθήσει;

→ Θα πρέπει να δίνονται προϋποθέσεις, οι οποίες εξασφαλίζουν τη γνησιότητα της θέλησης.

(2) Απαγόρευση του τσιγάρου σε δημόσιους χώρους:

ν. του 2000: Σε ανοιχτούς δημόσιους χώρους → επιτρέπεται

Σε κλειστούς -II- -II- → απαγορεύεται. Εί-

προβλέπει
↑ στον λαό να
να σίγουρα συνταγματικό όριος, σε δημόσιους / δημοσίους χώ-
ρους, πχ καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ο ν. του
2010 το απαγόρευσε και είχε εξαίρετα μπορούσαν, να γίνει
→ Συνταγματικό δικαίωμα ελεύθερης ανάπτυξης της προσω-
πικότητας(i) → Δικαιώματα υπηκοότη. Υπέρ

* Απαγόρευση των ναρκωτικών, όχι ποινικοποίηση του χρήστη →
τιμωρείται ο έμπορος, όχι ο χρήστης.

(ii) Δικαίωμα οικονομικής ελευθερίας: υπηκοοβιομήχανου,
εμπόρου κ.λπ.

(iii) Δικαίωμα συνάθροισης: όχι, πρόκειται περί τυχαίας συ-
ναθροίσεως, ενώ το άρ 11 προστατεύει τη συλλογική συγκεντρώ-
ση περισσότερων προσώπων - κάποιο μήνυμα.

Κατά: Το άρ. 551 είναι ως προϋπόθεση το σεβασμό των δι-
καιωμάτων των άλλων (i) υγεία

(ii) υγιεινή ασφάλιση: Για τη Θε-
ραπεία των υπηκοών πληρώνει το κράτος και μάλιστα
με χρήματα άλλων των άλλων.

(iii) ανάπτυξη της προσωπικότητας: Δικαι-
ωμα να πασχίζουν σε δημοσίους χώρους, χωρίς να εμποδίζονται
από άλλους υπηκοών.

Στάθμιση: από το νομοθέτη. Μόνο σε περιπτώσεις πρόδηλης αντι-
συνταγματικότητας και παράβασης της αρχής της αναλογικότη-
τος θα παρέμβει ο δικαστής.

→ Υπάρχουν όμως, εν προκειμένω άλλα ηπιότερα μέτρα πχ: ξεχω-
ριστοί χώροι, όπως προέβλεπε ο προηγούμενος ν. του 2008.

→ Απαγόρευση του υπηκοώματος στο αμάξι όπου υπάρχουν μικρά
παιδιά. Συνταγματικό, προέχει το συμφέρον του ανήλικου προ-

σώπου. + Με το αυτοκίνητο υπολογίζεις σε κάποιο δημόσιο χώρο → επιπλέον στοιχείο.

(3) Αμφίσημο στο χώρο εργασίας

Μαντήλα: Συνδέεται με τη θρησκευτική ελευθερία. Μπορεί ο εργοδότης να το απαγορεύσει, εφόσον δεν υπάρχει νομοθετική απαγόρευση; → Ναι, εφόσον δεν έχουμε διακριτή λόγω συγγενικού θρησκευτήματος, πχ δε δέχεται ούτε να φοράει κάποιος πολύ μεγάλο σταυρό.

→ Έχουμε να κάνουμε μάλλον με την περιφέρεια του δικαιώματος στη θρησκευτική ελευθερία. Οι ενδουματολογικές επιλογές δεν ανήκουν στον πυρήνα του δικαιώματος, ο οποίος έχει να κάνει με τη διαμόρφωση της θρησκευτικής συνείδησης.

→ Κρίσιμο το αν υπάρχει ή όχι συναναστροφή με το κοινό.

12/5/13 Ηλιάδου

Σ.Ε 4643/2015:

Προσφυγή: 63 ΚΔΔ

→ όχι ιαθεσιμότητα ενδ. βοήθημα → ασυνέπεια όπου προβλέπεται

Υπαλληλική προσφυγή: άρ. 41, 42 π.δ. 18/89.

→ Παράλληλη προσφυγή → απαιτείται την αίτηση ανάρρωσης διανομητική προϋπόθεση

Σ. 10354: Προϋποθέσεις

(1) Φύση της προσεγγιζόμενης πράξης

(2) Έννομο συμφέρον

(3) Προσεμία

* Μεταυληθεί υπάλληλοι = φεύγουν μαζί με αυτούς που τους διορίζει - ιδιαίτερη σχέση εμπιστοσύνης

Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης:

→ Μοιάζει οργανωτικά με τους διάφορους Συνήγορους (του

Πολιτεία, του καταναλωτή), σκόπας του, όμως, δεν είναι η προ-
σάρια του διαχωρισμού → μόνο εμφανισιολογίας

→ αναδιάρθρωση προς τις αυξανουσες αξίες: Η έννοια της αρχής συνδέεται με την αποφασιστική αποδοτικότητα, ευδοκία δ.η. μεταβολή της νομισματικής ισορροπίας. Όμως, ο συντακτικός νομοθέτης δεν το βλέπει αυτό πάντα.

→ Χαρακτηριστικές και το ΣΕΕ υφιστάμενες Όψεις:

(1) oxytropisena entelo

• (a) $\text{Scopus} \rightarrow \text{Scapula} \rightarrow \text{Scapulae}$

(3) καμία δυσκολία επιλογής σου.

→ Δεν έχει αποφασιστική αμοιβαριότητα, δεν επιδίδει δ.π.

→ Πράξεις που ευθιδεί = Πορίσματα ελέγχου → όχι απομνηστές
δ.π → δεν υπόκεινται σε έλεγχο. Λόγω της θέσης του, όμως, οι
πράξεις του περιβάλλονται με το κύρος του...

→ Ασυνείη προσφυγή → ηρθ. υπαλληλική προσφυγή, την οποία ασυνείη ο διοικουμένος

↳ διατήρηση → μπορεί να οδηγήσει σε χειροτέρευση της θέσης του διακυβερνώνου, να επιβαρύνει το ΣτΕ για πρώτη φορά την αναλογία ποινών.

↳ Συμπεραγεται με την αρχή της νομιμότητας, ΣτΕ.
νομ. ΒΑ. ου. Ξ

→ 6η και ΟΔΣΕ 3515/2013: για την παράταση της ένταξης των ΜΕΤΕΚΩΝ του ΕΣΡ

ση. 9 Πάντως, λόγω ποδοσφαιρικού ενδιαφέροντος θα ήταν να επιδιωχθεί να δοθεί η επίτευξη συναίνεσης, όπως επί μεθών των ανεξαρτήτων αρχών.

→ Δεν έχω εξωτερικό συνταγματικό χαρακτήρα. Οπότε, νομικά συνταγματικό θεωρείται ότι μπορείς να αποσπεί η αρχή του υγιούς ευνόχου.

→ Δευ. προσέγγισης νοσημάτων παρόμοια του εγκεφάλου

→ Ανάλυση αερίων εκλυόμενων της διασποράς διασποράς

του προς άσκηση προσφυγής, εξαιτίας του ότι μπορεί να οδηγήσει σε χειροτέρευση της θέσης του δικαιουμένου.

Αρχή της συνέχειας των δημοσίων υπηρεσιών:

- αδιάλειπτη και αδιατάρακτη λειτουργία.
- δημοσία διοίκηση υπό παραμονισμό έννοια.
- Συνταγματική αποστολή: αρ. 235α.

ΣτΕ δεν μπορεί να γίνει επιμύηση της εδω. Αντίθ: ΣτΕ 4646/2015 (μειοψ): Διαφαίνει η Ηλιάδου, δεν μπορεί η αρχή της συνέχειας να διυσιολογεί τα πάντα. Θεωρεί σωστή την προσέγγιση της πλειοψ στην απόφαση που εξετάζουμε.

Μειοψηφία: 2 απόψεις

(1) εύλογος χρόνος → ήμισυ της ένταξης

(2) Αυτοδιόικη λύση. → δε δέχεται παράταση ειδικά για το συγκεκριμένο όργανο, εφόσον δεν το προβλέπει ο ν.

15/5/17 Ανεσυνίου

Έφεση

ν. 702/1977

Σ. 9451: Ποιες είναι οι διαφορές ουσίας το κρίει ο νομοθέτης.
Το τευμήριο αρμοδιότητας ανήκει στο ΣτΕ

όχι όλες πάντως: για τις περισσότερες αιτήσεις ανυπόθεσης που υποβάλλονται στο ΔΕΦ δεν επιτρέπεται έφεση

Υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του ΣτΕ, π.δ. 18/1989, αρ.

58 → μη εριστική απόφαση, ηχ. προδικαστική απόφαση.

→ Έφεση για τους ίδιους λόγους, για τους οποίους επιτρέπεται η αναίρεση

Έφεση (1) Ουσίας

(2) Αυτορωτική: ενώπιον του ΣτΕ, ιατ' έφαίρεση

άρ. 58 π.δ. 19/1989 ↙

άρ. 63: Μπορεί να ασυμμετρώ πρώτη φορά παρέμβαση στην ιατ' έφαση δίκην

Μόνο υπέρ του υόρου της πράξης στην αυτορωτική δίκην. Θα πρέπει ασφαλίς να έχει έννομο συζήτηση να διατηρηθεί η πράξη

→ Για το εύλογο βάσιμο της έφεσης θα πρέπει να επιταχυνθεί ότι το ΔΕφ ασφαλίς ως προς την αίτηση αυτορωτικής vs Αίτηση αυτορωτικής → ότι η δίκην ασφαλίς.

→ Έφεση υπέρ του νόμου

→ Προσέβαση → δεν αναφέρει τη γνώση, επειδή υπήρχε διαδικασία, έχει εύλογο ενδιαφέρον να παραμυθώσει την υπόθεση του vs Αίτηση αυτορωτικής, αρ. 46 ή την πλήρη γνώση

→ Ανεπίτρεπτη συζήτηση → είναι παράλογο να προβλεπεται η απαγόρευση της αντέφεσης στην αυτορωτική διαφορά, η αυτορωτική διαφορά είναι "όλα ή τίποτα".

άρ. 61: όχι ανασταλτικό αποτέλεσμα. Όμως, δυνατότητα να ζητηθεί αίτηση αναστολής κατά της προσβαλλόμενης με την αίτηση ανύρωσης πράξης, όχι κατά της απόφασης του ΔΕφ. άρ. 65 → άρ. 52, 53, 2, 5 → προσπινά διαταγή.

Λόγοι έφεσης: Απουλειστικά για πράγματα της απόφασης

18/5/17 Βλαχόπουλος

Τα δικαιώματα πνευματικής έκφρασης: Παπαυαθίδης

Σ. 1651: ανεπιφύλακτο. Μπορεί, όμως, να περιοριστεί: (1) δικαιώματα των άλλων (2) γενικώς δήλο ανεπαχμοτικά προστατευόμενο έννομο αγαθό.

→ Α ρισή υπερχρή ενός δικαιώματος έναντι του άλλου δεν υπάρχει.

Προστατή εναρμόνιση = συμβιβασμός των δύο εννόμων αγαθών.

→ Προβλεπή μέσω της επένδρασης, άρ. 155α → Συστηματική
εργασία με το άρ. 1651 → μπορούν να επιβληθούν ενδε-
χόμενες περισσότεροι περιορισμοί, συ. 4 - Συνεργιστική
→ Το άρ. 1651 κατοχυρώνει απόλυτα την καλλιτεχνική
δημιουργία, ελεύθερος ποιοτικών κριτηρίων. Προστα-
τεύεται και η χαμηλού επιπέδου προσπάθεια. Οφείκει και
για την επιστημονική δημιουργία. Στην αμυντική διάστα-
ση του δικαιώματος απειλείονται τελείως ποιτικές σταθ-
μίσεις.

→ Σε Ε: ανόρασε το πρόστιμο, συ. 6: "Τούτο δε... πληρωσμού
της χώρας" → αυτή η προβολή δε συνιστά αυτή να έβαλε
υποβάθμιση της ποιτικής στάθμης κατά το άρ. 15

→ Μια τέτοια απόφαση δε θα μπορούσε φυσικά να είχε ελθεί
το 1950. Η μεταβολή της πραγματικότητας νοηματοδοτεί τις
μακρές διαμάχες.

Πλημμ Αθ. 28567/2013:

Υπόθεση ναυτίωσης ερρνευμάτων

Καλλιτεχνική ελευθερία vs Σ 251, 1351, 551

• Σ 251: δεν μπορεί να γίνει επίκληση της εδω, πολύ γενική αρχή

• Σ 1351: όχι, δεν επιβάλλεται ούτε στη ερρνευστική συνείδηση
ούτε στη λατρεία.

• Σ 551: η ένταξη σε μια ερρνευστική ομάδα αποτελεί στοιχείο
της προσωπικότητας, όχι μόνο τα άτομα, αλλά και τα συλλογικά
χαρτιά.

→ Η προβλεπή του ερρνευστικού συναίσθηματος θα πρέπει να είναι
συναίσθημα, χωρίς επιβλήσή μου. Αυτό είναι και το υπερήριο διάκρι-
σης. Εδώ υφίσταται ευερεσινός χώρος, είσοδος κατόπιν προσηλή-
σεως → Προσωπική αναμόρφωση Βλ. European Outlook

ΕΣΔΑ Ζάντε - Μαροθονήσι:

Σ. 1751: Διοικησία άρ. 1 του Πρ.Πρ. ΕΣΔΑ: Περιορισία → ευρύσε-

ρη έννοια. Πρόσφατα, πάντως, έγινε δεκτό ότι στην έννοια της ιδιοκτησίας δεν περιλαμβάνονται μόνο τα εμπράγματα δικαιώματα

→ Επιβλήθηκε πλήρης απαγόρευση δόμησης για λόγους προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (careta-careta) → Ασαφώς και είναι επιτρεπτό· το ζήτημα ήταν ότι το ελληνικό δημόσιο αρνήθηκε να δώσει αποζημίωση, γιατί η περιοχή θριαμβούε εικός σχεδίου.

→ Θα μπορούσε κάλλιστα να απαλλοτριωθεί η έκταση και να δοθεί αποζημίωση → για αυτό καταδικάστηκε η Ελλάδα. Το βάρος προστασίας του περιβάλλοντος να επιμερίζεται σε όλους τους πολίτες → αρχή της ισότητας.

19/5/17 Ηλιάδου

Έννομο συμφέρον:

→ Δεν αίρεται λόγω προηγούμενης παράβασης νόμου. Λε θα τιμωρηθεί η παράβαση του νόμου με τη στέρση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη (Σ 20), έχει άλλα μέσα η διοίκηση.

→ Ευχέρεια ερμηνεία στη νομοδ. - να μην απορρίπτει εύκολα αιτήσεις αιτιώσεως γι' αυτό το λόγο. Ευχέρεια του δικαστηρίου να κάνει τις αναγκαίες σταθμίσεις και να κρίνει πότε υπάρχει ανάγκη δικαστικής προστασίας.

π.δ. 18/1989, άρ. 33: Ματατο σημείο = 6 πλήρεις ημέρες πριν από τη σύσταση με υπόμνημα υπογεγραμμένο από διευχόρο.

Συναίνεση = πλήρης απόδοση, να δημιουργείται η πεποίθηση ότι αποδέχεται την πράξη.

Σύνθετη διοικητική ενέργεια = Περισσότερες ευτελεστές δ.π., η μόθε μία αποδέχεται στην επόμενη και είναι προϋπόθεση αυτής.

απορροφώνται από την τελική δ.π. επιδιώκεται υγιής συμπεριφορά
→ Αρχή του επιτακτικού = Να προσεχθείται υγιής πράξη στο
στάδιο της, να μην παραλύει η σκεπαστική δράση της δημό-
σιας διοίκησης. Όχι σε όλους τους δημόσιους διαχειρισμούς,
ιδίως στα δημόσια έργα.

άρ. 32:

Χαρ/υά εννόμου συμφέροντος:

(1) Προσωπικό: ν.π. σωματείου τύπου → νομοί μπορεί να
αφορά τα συμφέροντα και ορισμένης μερίδας μελών, εφόσον
δεν ανατίθενται στα συμφέροντα άλλων. Όμως, ειδικά για τα
νόμματα, πρέπει να είναι συμφέρον του νόμματος, να προκύ-
πτει απ' το σκεπτικό τους.

(2) Άμεσο: Προβλεπόμενες διαφορές → δεν υπάρχει αυτό το
στοιχείο - ανεκονόμηση δικαιώματος.

(3) Ένεστω

ΣτΕ 95/2017: "Ίσως η απόφαση αυτή οδηγήσει σε κάποια αλλα-
γή της νομοδοσίας σχετικά με το έννομο συμφέρον επί κανονι-
στικών πράξεων."

→ ΣτΕ 1998/2016:

Παραπέμπει σε 2 αποφάσεις.

ΣτΕ 4003/2014:

Αξιολογήσει το άρ. 50 του
π.δ. 18/89 πριν την τροπο-
ποίησή του, το δικαστήριο
μπορούσε μόνο να ανω-
ρώσει ή να μην ανωρώσει.

ΣτΕ 4446/2015:

άρ. 50§36 του π.δ. 18/89: όρισε
μεταγενέστερο χρονικό σημείο
ανώρωσης της παράλειψης.

Παράδειψη: Μόνο επί ατομικών δ.π., πρέπει η διοίκηση να υιοθετήσει κάποιο νέο. Στις κανονιστικές δ.π. παράδειψη κατ' αρχήν δε νοείται, θρηνόμεσσε στο πεδίο της νομοθετικής συνημότη-
τας, δε μιλάμε για θέσμη αρμοδιότητα της διοίκησης. → Κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης = ενεργεί σα να ήταν νομοθέτης, εντός των ορίων της εξουσιοδότησης. Κατ' εξαίρεση, παράδειψη επί κανονιστικών δ.π. νοείται μόνο:

(α) αντίθεση σε υπερυεμένους κανόνες δ., όπως συμβαίνει και για το νόμο.

(β) όταν ο νομοθέτης εόσσει στη διοίκηση αντυεμένους προϋποθέσεις και υριτήρια για την έυδοση της πράξης· έτσι και εδώ → αντυεμένους αξίες.

(γ) όταν ο νομοθέτης δίδει ο ίδιος κάποιο διμαίωμα και αναθέτει απλά στην κανονιστική δράση διοίκηση τις προϋποθέσεις άσκησης του. Να μην αδρανολοεί η διοίκηση τη θούληση του νομοθέτη.

ΣτΕ 2287/2015: Πρότυπη δίση = [για τις περιμολές συντάξεων]

Τον "τραβά" και τη δίση το ΣτΕ, μολονόι πρόνεται για διαφορά ουσίας. Στις διαφορές ουσίας δεν υάρχει θεσμός αντιστοι-
χος του χρονιού περιορισμού των αποτελεσμάτων (άρ. 50 § 3β), τον εφάρμσσε, όμως, το ΣτΕ και εδώ. → δεν μπορούσε να αγνοή-
σει τις δημοσιονομικές συνέπειες.

συ.β: Έλλειψη αμεσότητας → ελαττόταν από την ΚΥΑ 2007, την οποία είχε ήδη ανυρώσει το ΣτΕ ως παράνομη, επειδή δεν είχαν αναπροσαρμσσει οι αντυεμένους αξίες.

ΣτΕ 1906/2014: Απομρσσηποίηση ΕΥΔΑΠ, ΟΛΠ, ΔΕΡΑ. Συνήθως οι αιώσεις ανυρώσεις των εργαζομένων ή υατοίκων απορριπτο-
νται ελλείψει εννόμου συμφέροντος. Το θεώρησε, πάντως, υάρχον το ΣτΕ στην απόφαση για την ΕΥΔΑΠ: (i) ιδιαίτερος συμβατικός

δεσμός* (ii) αχαιό γλωσσής σημασίας, σε αντίθεση με τη ΔΕΠΑ, όπου έχει ο δικαιούμενος εναλλακτικές δυνατότητες. Ουσιαστική υρίση του δικαστηρίου στο στάδιο του παραδευτού.

26/5/17 Βλαχόπουλος

Διοικητική Δικονομία:

Αιυρωτική διαφορά vs Διαφορά ουσίας:

→ Έυταση των συνεπειών της απόφασης. Όμως, μπορεί το ΣτΕ να αιυρώσει μερικώς → προσαρμόζει στις διαφορές ουσίας.

→ Α: έλεγχος νομιμότητας. Όμως, μέσω του λόγου αιύρωσης της πλάνης περί τα πράγματα, γάνει έλεγχο των πραγμάτων.

→ Σεις διαφορές ουσίας δεν υπάρχει λόγος αιύρωσης λόγω έλλειψης αιτιολογίας → έρχεται το δικαστήριο να έλεγει την πράξη στο σύνολό της και έτσι διαπιστώνει τη νομιμότητά της.

→ Κανονιστικές πράξεις → δημιουργούν πάντοτε αιυρωτική διαφορά. Αν το δικαστήριο μπορούσε να τροποποιήσει, θα τίθεντο ήτημα ως προς τη διαύριση των έφαισιών.

Αιυρωτικά δικαστήρια:

(1) ΣτΕ

(2) Δ Πρ. → αλληλοδαπαί.

(3) Δ. Εφ. → υπαλληλικές διαφορές (έφαίρ. ανώτατοι υπαλληλικοί παραμένουν στο ΣτΕ), πολεοδομικές διαφορές, δασικά. ν. 702/

1973

Διαφορές ουσίας:

• φορολογικά

• δημόσιες συμβάσεις (Δ. Εφ.) → στο αιυρωτικό στάδιο vs

προσφωτικό στάδιο $\rightarrow$ ανιχνεύει τη διαφορά.

- κοινωνικοασφαλιστικές διαφορές

- γενικότερα ό,τι έχω να πάνει με χρήματα, πή επιβολή προ-
στίμου. Εφαίρτα πρόστιμα που επιβάλλουν οι συνταγματικά
υποχρεωμένες ανεξάρτητες αρχές προσβάλλονται με αίτη-
ση αναιρώσεως στο ΣτΕ.

v. 1406/1983

Διασάφισμα: Ταυτικά διονυστευτά (Δ.Πρ., Δ.Εφ.), Σε Ε. να ε.
αναίρεση.

→ Το ΣτΕ διυλάει μια κατηγορία διαφορών ουσίας εν του συντάγματος (άρ. 103) → υπαλληλική προσφυχή κατά πράξης παύσης ή υποβιβασμού δημοσίου υπαλλήλου. Εδώ το ΣτΕ μπορεί να μεταρρυθμίσει.

Ανταρκειτικές διαφορές:

→ Αίτηση αμυνόμενου ενόπιου του ΣτΕ → δεν υπόκειται σε ενδο-
μο μέσο έφεση

→ Αίτηση αποχώρησης ενόπιον του ΔΕΦ. → αποχώρηση εφέση ενόπιον του ΣΣΕ.

ν. 3900/2010: φίλτρο στα ένδεια μέσα ενώπιον του ΣτΕ: Έφεση και αναίρεση ασυνάγεται παραδευτά μόνο εφόσον με το εισαγωγικό διωκτικό προβάλλεται ότι δεν υπάρχει νομολογία του ΣτΕ ή υπάρχει αντίθετη νομολογία.

Ένδια θεοθήματα:

- Αυσπριτες διαφορες: Αιτησα ανδρως

- Διαφορές ουσίας: Προσφυγή, αγωγή αποζημίωσης

αναγκασμένη υποταγή

υπάρχει και ο ευτετέριος. Γιατί να προσπαθήσει η αναγκαστική → δεν έχει διπλασιασμό ετήσιο (περ. 0,9 του αιώμενου πο-

σου). Σεις φορολογητές διαφορές απαγορεύεται η αχρηχία → προ-
αφική κατά της άρνησης της διαίτησης να επιστρέψει πχ το

αχρεωσήτους καταβληθέν

+ αναμνησθήσας διαφορές από διοικητική ευτελέση

+ ένσταση στις ευλογητές διαφορές ΟΤΑ και νηδδ ασφα-
τασμού χαίρα (ΔΣΑ)

Προϋποθέσεις παραδευτού ενδίκου βοηθήματος:

(1) Νομιμοποίηση: ικανότητα διενέργειας παράστασης κ.λπ.

(2) Προθεσμία: Κανόνας: 60 ημέρες. Εξαιρ: αναμνησθή· φορολο-
γική + τελωνειακή → 30 ημ.

(3) Ενδικοφανής προσφυγή: Να έχει ασυμμετρία εφόσον προβλέ-
πεται ρητά στο σώμα της πράξης 'έλεγχος νομιμότητας και
ουσίας (vs ειδική διοικητική προσφυγή). Προβλέπεται στο
αυθαίρετα (= ένσταση κατά της έκθεσης αυτοψίας).

Οι λοιπές προσφυγές (αίτηση επανάστασης, ειδική διοικητική
προσφυγή) διακρίνονται την προθεσμία.

→ Έναρξη προθεσμίας:

• Κανονιστικές δ.π: Δημοσίευση στο ΦΕΚ

• Ατομικές δ.π: - δημοσιευτές → απ' τη δημοσίευση στο ΦΕΚ.
- μη δημοσιευτές → κοινοποίηση.

ή πλήρη γνώση → +

την πλήρη αυτοδελχία της πράξης, π.χ. και του εγγράφου
στο οποίο παραπέμπει. Σε ορισμένες περιπτώσεις η νο-
μική συνάγει τευχτήριο γνώσεως = πάροδος μαυρού χρό-
νιού διαστήματος + εύλογο ενδιαφέρον

(4) Έννομο συμφέρον:

(5) Φύση της προσβαλλόμενης πράξης: ευτελέστη δ.π. →
να παράγει έννομες συνέπειες. Ποιες δεν είναι:

(α) θεσφατωτικές = όταν η διοίκηση εμμένει στην απόφά-
της. Μετά ευτελέστη δ.π. θα δημιουργήσει αν ο διοικού-
μενος ασκήσει αίτηση επανεξέτασης και η διοίκηση
ώστερα από νέα ουσιαστική (όχι μόνο νομική) εξέταση
της υπόθεσης εμμένει στην απόφασή της.

(β) χναυμοδοτικότητα: Εφαίρ: αρνητική σύμφωνη χναυμοδοτή-
ση → προσβάλλεται αυτοτελώς

(γ) μέτρα εσωτερικής τάξεως, κυρίως στο σχολικό περι-
βάλλον.

(δ) πληροφοριακά έγγραφα της διοίκησης.

(ε) εγκυβλίδια της διοίκησης → απ' ες νεμεριμές διοικητικές υπο-
ρεσίες προς τα υφιστάμενα όργανα. - ερμηνευτικές Εφαίρ: ψευ-
δοερμηνευτική εγκυβλίδια, πρέπει να δημοσιεύεται. Έτσι
υανόνα διαταίου και δεν τον ερμηνεύει.

(οε) πράξεις επιτελέσεως, πχ: καθορισμός ημερομηνίας
κατεδάφισης αυθαίρετου.

(τ) πράξεις των επιτελεστικών αρχών πνευματικής φύ-
σεως, πχ: επίτριο αυσινωμνσίας.

(η) υυθερννητικές πράξεις, πχ: προκήρυξη δημοψηφίσματος.
Βλαχ: δε νοούνται όταν θίγονται αταμινά δ.

29/5/17 Βλαχόπουλος

Λόγοι αυυρώσεως:

(1) Αναρμοδιότητα: • νομοθ: δεν οδηγεί σε αυύρωση, αν η διοίκη-
ση όφειλε κατά δέσμια αρμοδιότητα να ευδώσει την πράξη, δε θα
μπορούσε να γίνει αλλιώως.

• εφετάζεται αυτεπαγγέλτως.

(2) Παράθεση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας: • Βλαχ: μάλλον
όλοι οι τύποι είναι ουσιώδεις.

• διναύεμα προηνούμενης αυυρώσεως → δεν ελέγχεται αυτεπαγγέλτως.
Ο δικαστής ελέγχει αυτεπαγγέλτως τη συνταγματικότητα των νό-
μων, όχι την παραθεση του Σ από διοικητική πράξη. + πρόσφατη
νομοθ. για φορολογικά ημερήματα → ποιο ήταν το συνημμένο
ουσιώδες στοιχείο που δεν μπόρεσε να πει.

(3) Παράθεση κατ' ουσίαν διάταξης νόμου: • όχι αυτεπαγγέλτως.
Εφαίρ: αντισυνεπαγματικότητα νόμου.

• Πολλοί εντάσσουν εδώ την επιδίωξη αυτοδυναμίας. Δεν απαιτείται:

(i) ικανοποιητικές δ.π.

(ii) διαφορές ουσίας → Το δικαστήριο ελέγχει ούτως ή άλλως
εξ ύπαρξης τη διαφορά, μπορεί να υπομνησθεί την αυτο-
δυναμία.

(iii) δ.π. κατά δέσμια αρμοδιότητα.

(4) Κατάχρηση εξουσίας

Προσωρινή διμ. προστασία:

Αίτηση αναστολής εκτέλεσης: Προϋπόθεση → ⁽¹⁾ ύπαρξη δυσ-
πανόρευστης ή δυσχερώς επαναρθεώσιμης βλάβης. Εξαιρ. φο-
ρολογικές / τελεωνειακές διαφορές → ανεπανόρθωτη βλάβη
→ Όχι αυτοτελώς οικονομική βλάβη → μόνο όταν οδηγεί σε
στέρξη μέσων διορισμού ή χαστούρα να οδηγεί στο
υπελείμω της. Αντίθ. ο βλαχ. υπέρμετρος περιορισμός

(α) προβλητός θάσιμος του κυρίου ενδίου θεσπήματος → Σπα-
νίως γίνεται δευτ. αν υπάρχει αλ. hoc απόφαση του ΣτΕ

Δόμοι απόρριψης ⁽¹⁾ → δημόσιο συμφέρον χαρμύλο παροδείχ-
μα οι πράξεις που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία των
δημοσίων υπηρεσιών

(β) προβλητός θάσιμος ή απαράδεκτο του κυρίου ενδ. θεσπή-
ματος → πιθανολόγηση.

↳ Στις διαφορές ουσίας: (1) ό.π.π.

(α) Προσωρινή επιδίωξη απόλει-
σης στο πλαίσιο της αγωγής άρ. 211 ΚΑΔ

(3) Προσωρινή ρύθμιση κατάστασης

πχ: να μην καταστραφεί ένα έγγραφο.

→ Δε χωρεί αναστολή εκτέλεσης κατά:

(1) ικανοποιητών δ.π., εφόσον η βλάβη προκύπτει άμεσα από
αυτές.

(α) αρνητικών δ.π. → η διοίκηση αρνείται την ικανοποίηση ενός
αιτήματος του διοικουμένου. → Αν το δικαστήριο χορηγούσε

→ Βλ. α. δεν τον πείρα, ιδίως σε περιπτώσεις πρό-
σκλησης παρανομίας.
αναστολή, ματ' αυσίαν θα εφεδίκε το ίδιο το δικαστήριο την πρά-
ξη → παραβίαση της αρχής της διαίτησης των λειτουργιών.
Εξαιρετική γνήσιες αρνητικές δ.π., όπου αρνείται η διοίκηση
τη συνέχιση μιας υφιστάμενης κατάστασης → είναι δυνατή
η αναστολή

άρ. 52 π.δ. 10/99: και στις περιπτώσεις που δε χορηγεί αναστολή
επ., χορηγεί υάθε άλλο πρόσφορο μέτρο.

Συνταγματικό έθιμο:

- συμπληρωματικό: θεωρητικά επιτρέπεται, στην πράξη δεν υπάρχει.
- καταρχητικό: δεν επιτρέπεται, θα ήταν σα να επιβραβεύεται η καταστράτηγηση του Σ

Ασφαλιστικό μέτρο: Στις υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων κα-
τά το προσυμβατικό στάδιο. Όταν πιθανολογείται σοβαρά παρα-
βίαση νόμου.

Διοικητική σύμβαση:

- (1) αρχικό κριτήριο → δημόσιο, υπό ως συμβαλλόμενο
- (2) υπερέχουσα θέση του δημοσίου → κυρίως να τροποποιεί μονο-
μερώς τους όρους της σύμβασης.
- (3) υπέρ του δημοσίου συμφέροντος.

Δημόσια σύμβαση:

Θεσμός του εγκυβίου δ. Δεν ενδιαφέρει η υπερέχουσα θέση, αρ-
κεί να συμβάλλεται δημόσιος οργανισμός, ο οποίος διαχειρίζεται
δημόσιο χρήμα.

Ατομικές δ.π. vs Κανονιστικές δ.π.

Τελικός νομιμότητας. Όμως, δεν ταχύει στις ατυχές αποζημιώσεις
έρχεται το δικαστήριο να κάνει πλήρη έλεγχο νομιμότητας της

πράξης

Επιτροπή συμμόρφωσης: Σε κάθε δικαστήριο. Ελέγχει τη συμμόρφωση της διοίκησης στις τελεσίδικες δικ. αποφάσεις. Επιβάλλει πρόστιμα, μπορεί να παραπέμψει στον εισαγγελέα.

-> νομοδ.: Η παραίτηση της διοίκησης να συμμορφωθεί σε δικαστική απόφαση συνιστά παράβαση οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, που δεν προσβάλλεται, όμως, με αίτηση ανύψωσης. Άρα: Αχώρη: (1) αστική ευθύνη του δημοσίου
(2) προσωπική κατά του υπαλλήλου.

ΚΔΔ 552: Δέσμευση από τις αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων. Όσον αφορά την ύπαρξη ή ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών (το έκανε ή δεν το έκανε), όχι το νομικό χαρμό. Από το Δεμ. του 2016 δέσμευση και από τις αμετακλήσιμες αποφάσεις.

Συλλογικά διοικητικά όργανα:

- Συνεδριάσεις = κατά κανόνα μυστικές. Ισχύει η αρχή της διαφάνειας, όχι, όμως, η αρχή της δημοσιότητας -> να μπορούν να ανταλλάσσουν ελεύθερα απόψεις (πρβλ. διασκέψεις των δικαστηρίων). Εξαιρ: δημόσιες οι συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων, τα οποία επιλέγονται, πχ δημοτικό συμβούλιο.

Παραγραφή αξιώσεων κατά του δημοσίου:

- 5 χρόνια
- Μισθοποσινά: 2 χρόνια
- Αχρεωστήτως καταβληθέντα: 3 χρ

Γενικές αρχές διοικητικού δικαίου:

(1) νομιμότητας

(2) αμεροληψίας

(3) χρηστής διοίκησης

(4) προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου → συνταγματικά υποχρεωμένη

(5) αναλογικότητας

(6) ενότητας και συνέχειας των δημόσιων υπηρεσιών.

1/6/17 Σημανήρας

Αρχή της νομιμότητας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ:

Απέυθυνση από τη μονομερή δράση της δημόσιας διοίκησης με την έγκριση δ.π.

Πηγές:

(1) ΚΑΔΙΟΔ, αρ. 23, 24 → τύπος

(2) Ν. δημοσίου λογιστηρίου

(3) ΑΚ

(4) οδηγίες ΕΕ ως προς τον τρόπο επιλογής του αντισυμβαλλομένου.

(5) ν. 1403/1986 → διανομοιικά. Αποτελούν διαφορές ουσίας, που υπάρχουν στην αρμοδιότητα των διοικητικών διυαστηρίων

(6) ειδικοί νόμοι ως προς την ανάθεση.

Συμβάσεις που συνάπτει το δημόσιο (3)

(1) διοικητικές συμβάσεις

(2) συμβάσεις που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο

(3) δημόσιες συμβάσεις = διέπονται απ' το ευρωπαϊκό δ. ως προς τη διενέργεια του διαγωνισμού και την ανάθεση

στον ιδιώτη. Γεννάει ^{και} διωσιμες διαφορές, που υπάρχουν στα ποδοιμιά διυαστήρια. ^{Πα τις συμβάσεις ταπεινά} Έχει θέση το ΑΕΔ συχυσυριμένα υρι-

τήρια. ΑΕΔ 4/2012 κατ'εφαρμογή του αρ. 100 § 1 δ. του Σ. →

→ Βασικά έχει σημασία για την αρμοδιότητα των διω-
στηρίων - διοικητική πλευρά. Άλλως, οι διοικητικές συμ-
εργασίες γεννούν διοικητικές
διαφορές ουσίας → ίδια ευχάση
ελέγχου, με τα πολιτικά δι.

Διάρθρωση διοικητικών από τις ιδιωτικές συμβάσεις, αφού
τα πολιτικά και τα διοικητικά διωσασήρια ευρίναι εν-
τά αναρμοδία → ΑΕΔ να συνεχίζουν συνεχιστικά 3 προϋ-
ποθέσεις:

- (1) οργανικό κριτήριο → ιδιώτης + δημόσιο ή νηδδ. Όχι νηδ.
- (2) λειτουργικό κρ → Με τη σύμβαση να επιδιώκεται σκο-
πός που έχει αναχθεί απ' το ν σε δημόσιο συμφέρον.
- (3) εξαιρετικές ρήτρες, που να προσδίδουν στο δημόσιο
υπερέχουσα θέση - περιεχόμενο της σύμβασης.

→ Διυές ν.η. = νηδ στο οποίο έχει απονεμηθεί κατά βάση
διά νόμου η αρμοδιότητα να ασκεί δημόσια εξουσία →
Κάμπτεται το οργανικό κριτήριο (1η προϋπόθεση του ΑΕΔ)
και αν ασκεί δημόσια εξουσία, οι συμβάσεις που συνάπτε
είναι διοικητικές, π.χ. ΟΛΠ → νηδ που ανήκει στο κράτος.
Άλλες φορές συνάπτε συμβάσεις ασκώντας δημόσια εξου-
σία (= διοικητική σύμβαση) και άλλες όχι (= ιδιωτικό δ.)
π.χ. διαχείριση καινοχρήστου πράγματος → παραχώρηση
προβλήτας σε ιδιώτη.

Τ.Ε. → εποπτευές αρμοδιότητες όλου του εν Ελλάδι τραπε-
ζικού συστήματος, π.χ. ανάυληση άδειας λειτουργίας

Προσυμβατικό στάδιο → Αποσπαστές δ.η. = Αιωρατική
διαφορά. Οι πράξεις που προετοιμάζουν τη σύναψη διοι-
κητικής σύμβασης. Αντίθε οι πράξεις που έπονται της
σύναψης της σύμβασης και αφορούν την ευτέλεση
αυτής γεννούν διαφορές ουσίας. Ομοίως και για τις δημό-
σιες συμβάσεις, αμόμα και αν διέπονται τελικά απ' το
ιδιωτικό δ., στο προσυμβατικό στάδιο γεννούν αιωρατι-
κή διαφορά.

Ανοδοτική εφαρμογή των κανόνων του ιδιωτικού δ. στις συμ-
βάσεις κράτους - ιδιώτη (στη μορφή συμβάσεων). Ιδίως ΑΚ 197,

198 → επιμένουν την έννοια της χρηστικής διαίτησης. Από αυτήν απορρέει η αρχή της δυναμιολογημένης ευπιστασύνης του διατιμωμένου στη διαίτηση. Σε επίπεδο ευρωπαϊκού δ. η τελευταία θεωρείται ότι απορρέει από την αρχή της ισότητας.

ΣτΕ 451/2013: Μπορεί στο προσημαστικό στάδιο να θεμελιωθεί και αδυναμιολογημένη ευθύνη του κράτους, αν αποδειχθεί παράνομη πράξη του και αντικείμενος σύνδεσμος μεταξύ αυτής και της ζημίας του ιδιώτη + αυτά που είπαμε για την αίτηση ανώρησης. Αν η σύμβαση δεν ανυρωθεί τελικά, θα αναγκαστεί το κράτος να καταβάλει διπλή την αξία της σύμβασης: (i) σε αυτόν που αδίκησε, ως αποζημίωση· (ii) στον αντισυμβαλλόμενο του → κίνητρο για να μην παρανομήσει.

ν. 3886/2010 ^{ανειμ.} **ν. 4412/2016:** Αρχή ευδίκασης προδικαστικών προσφυχών. Για τις διαιτητικές συμβάσεις.

↳ Όρος του παραδευτού, όπως η ενδικοφανής προσφυγή.

↳ Γνωδ. ΣτΕ: Ο νέος ν. έχει ζητήματα συνταγματικότητας.

Ευρωπαϊκό δίκαιο: 3 οδηγίες

⁽¹⁾ **06.23/2014:** συμβάσεις παραχώρησης

(2) συμβάσεις έργου

(3) συμβάσεις προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών.

Οι ευρωπαϊκές οδηγίες εφαρμόζονται ευθείς, εφόσον οι συμβάσεις αυτές είναι πάντα από ορισμένο ποσό. Και να μην είναι, πάντως, τα κράτη-μέλη οφείλουν να τηρούν τις γενικότερες αρχές των οδηγιών αυτών και του ευρωπαϊκού δ. γενικότερα → Αναμείνωση της Επιτροπής, C-179/2002.

ΣτΕ 880/2016: συ. 5 επ. → επ. ιδίως λόγους σύγκρισης της σύμβασης.

2/5/17

Σημανήρας

Αναίρεση:

ΣτΕ 2472/2016, 2171/2016 (Συνού- αεροπορικό δυστύχημα)
άρ. 5353

Πλειοφ: Συνταγματική η ρύθμιση vs Μειοφ: περιορίζεται υπέρ-
μετρα το δικαίωμα αποτελεσματικής προστασίας.

→ Συνοψ: Αποσυμφόρηση του ΣτΕ, να μην ασχολείται
με τα ίδια νομικά θέματα, τα οποία έχει κατά το παρελθόν
λύσει.

→ Κρίσιμο το πώς αναλαμβάνεται να γίνει το ρόλο ενός
ανωτάτου αεροπορικού. Αυσδιάκριτα τα όρια μεταξύ της
νομοθεσίας ως πηγής δικαίου και της αποσυμφόρησης.
Ναι μεν δε δεσμεύουν τα όρια του δεδουλευμένου ένα δι-
καστήριο που θα κρίνει μελλοντικά, αλλά τελικά de fa-
cto οδηγούμαστε σε μια τέτοια κατάσπαση. Τουλάχιστον,
όμως, θετικοί είναι η ασφάλεια δικαίου - προβλεψιμότητα
υποκειμένης και ιδιωτικής συμπεριφοράς.

Ζητήματα συνταγματικότητας: Σ 2051, Σ 2551 (άρχη
της αναλογικότητας)

→ Αυστηρή ερμηνεία της φράσης "με συγχευρίμενους ισχυρι-
σμούς" → να αναφέρει ο διάδικος ποια είναι η
συγχευρίμενη απόφαση, με την οποία έρχεται σε αντίθεση.

→ [2171/2016] Δεν επιμαθέστηκαν όλοι οι διάδικοι τις ίδιες
αποφάσεις. ΣτΕ απέρριψε ως απαράδεκτες τις αιτήσεις
αναίρεσης των διαδικιών που δεν επιμαθέστηκαν τις
αυτές αποφάσεις, μοιλονότι οι αιτήσεις των υπολοίπων
με τα ίδια πραγματικά περιστατικά και τα ίδια νομι-
κά ζητήματα έγιναν δευτά, επειδή είχαν επιμαθεσεί
τις σωστές αποφάσεις → (i) Οι προϋποθέσεις του αρ 5353
εφετάγονται αυτεπαθείς και ανεξαρτήτως της συνά-
φειας με άλλη υπόθεση· (ii) δεν εφετάγεται το απαράδε-
κτο αυτεπαγγέλτως, αλλά με βάση τους ισχυρισμούς που

προβλήθηκαν. Η πλειοψηφία θεώρησε ότι αυτό δεν είναι τυποποιημένο (!)

vs Μεταρ. απλή διάταξη ν., σύμφωνη με το Σ. ερμηνεία της, σύμφωνα και αν δεν είναι ανεισυνταγματική. Είν. προκειμένου, μάλιστα, να τελεστεί η διάταξη να μην επιτυγχάνει τελικά αυτό που επιδιώκει (ενόπλη της νομοθεσίας) → ευδόκησαν αντιφατικές αποφάσεις.

Αγρωπίου ΣτΕ 2402/2016:

→ Για νόμο λόγω αναίρεσης θα πρέπει να πει ότι είναι παραδειγματός.

→ Πρόσφατη τροποποίηση → προσέθεσε τελ. εδ. στην 53 του άρ. 53. Μέχρι τη συζήτηση μπορεί να προσυνομιλήσει την απόφαση και μετά την κατάθεση του εσαχικού δημογράφου.

→ Επίλυση αντίθετης νομοθεσίας ή αναπαράσταση αυτής, όταν από αυτές τις περιπτώσεις έχουμε ένα γεννιότερο δυνατό νόμο ή ζήτημα ή ζήτημα ουσιαστικού δικαίου. ^{Γεννιότερο νόμο ή ζήτημα.}

→ Διανομοτικό βάρος που φέρει ο ανααιρεσέων.

→ Μεταβολή της νομοδ. στο μέλλον είναι, πάντως, δυνατή:

(1) αλλάζει νομοδ. το ΣτΕ

(2) δεν ανακατασκευάζει τα κατώτερα δικαστήρια τη νομοδ. του ΣτΕ

(3) αναίρεση υπέρ του ν. άρ. 53 § 5:

ΕΣΔΑ 6 § 1

Διδαγμάτα της κοινής πείρας - κανόνες της λογικής → εντάσσονται στην έννοια του κανόνα δικαίου, παράβαση τους εμπεδώνει λόγω αναίρεσης για παράβαση νόμου.

→ Νομοθεσία επί αυτού τούτου του νομικού ζητήματος και όχι επί αναλόγου ή παρалоίου.

→ Στο παραδειγμα του 3ου λόγου αναίρεσης εφέτασε έμμεσα

το ΣΣΕ και το ουσία θάσιμο, προκειμένου να διαπιστώσει την ανυπαρξία νομοδ.

9/6/17 Βλαχόπουλος

Κυβερνητική πράξη = Παγίως δέχεται η νομοδ. ότι το ποιος είναι δεν μπορεί να καθοριστεί με νόμο, το καθορίζει η νομοδ.

→ Βλαχ Είναι ευεπιδεστές δ.π. Τιέται θέμα εννόμου συμφέροντος. Ο Βλαχ θεωρεί ότι υπάρχει.

→ Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να γίνει δευτο' ότι πράζεται για κυβερνητική πράξη σε περίπτωση που ειχόνται ορισμένα δικαιώματα. Βλ. μεση. στις αποφάσεις για την ευτέλεια κατά αλλοδαπού δημοσίου, ο Υπ. Δημ. αρνήθηκε να δώσει άδεια.

→ Βλαχ Εξαιρέσεις από το δικαίωμα διώξεως προστασίας θα πρέπει να γίνονται δευτε' μένον όπου προβλέπονται ρητά στο ν.

ΕΔΔΑ Λυουρέ'τος: Η αναθεωρητική διαδικασία ελέγχεται διωσσικά vs ελληνική νομοδ: interna corporis

+ ΑΕΔ: Παραβίαση του αrt. 110 μπορεί να ελεγχθεί διωσσικά

Ανάκληση δ.π.

(1) Επικυρώσεις δεν ανακαλούνται.

(2) Μη επικυρώσεις

→ Παράνομες νομοδ: ανήκει στη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης να ανακληθούν αυτών και αυτές, όχι υποχρέωση.

Γιατί διαφορετικά θα καταστρατηγούνταν η πράξη.

η προθεσμία στο διοικητικό δ. εξαιρ. όταν ανυπαρξή

νεται πράξη επειδή το ΣΣΕ διαπίστωσε ότι στηρίζεται

σε αντισυνταγματική διάταξη ν. ή κανονιστική δ.π.,

οφείλει η διοίκηση να αναλαμβάνει τις όμοιες πράξεις προς την αυτεπείθεια, εφόσον: (α) υποβληθεί αίτηση προς τη διοίκηση σε εύλογο χρονικό διάστημα· (β) γίνει στάθμιση με τυχόν δικαιώματα που έχουν αποκτήσει ζοι.

→ Λοιμάνεται υπόψη ⁽²⁾ ο χρόνος που έχει παρέλθει ⇒ εύλογος· θα υφιστάται ad hoc, εθ., όμως, αν. 1968: εντός της δέσμης ο χρόνος είναι πάντα εύλογος.

(2) τυχόν δικαιώματα ζων

(3) Δημόσια συμφέρον = μπορεί να δικαιολογεί την ανάκληση

(4) Συμπεριφορά του διοικουμένου = αν με δόλια μέσα (εξαπάτηση) οδήγησε στην έκδοση της υπό ανάκληση επωφελοῦς πράξης.

Κείμενο Μάντση: Εγγυήσεις

(1) Σ να είναι χρηστή: μόνον τότε υπάρχει ασφάλεια δικαίου. Πρώτη και βασική εγγύηση τήρησης της συνταγματικής έννομης τάξης.

(2) Σ ουσιαστική: ανώτερη τυπική ισχύς

• να μην τροποποιείται με τη διαδικασία του κοινού νόμου → εν πρώτης όφους αναδιμοκρατικό, αντιβαίνει στην αρχή της ηλιασμοφίας. Σοτάρο → δημοκρατικό, προστασία των δικαιωμάτων και της ηλιασμοφίας. Όμως, δυναμική ερμηνεία του Σ, πχ αρ 454 = ερμηνεύεται ως "πολίτες της ΕΕ" = μεταβολή του νοήματος των συνταγματικών εννοιών, ιδίως υπό το πρίσμα της ΕΣΔΑ και του διεθνούς δικαίου + συνταγματικό έλεος = μόνο συμπληρωματικό, όχι καταρχητικό, άλλως θα ήταν σα να επιθεραπεύεται η κατάλυση του Σ. Σήμερα δεν υπάρχει vs Συνέλιση του πολιτεύματος = πχ. πάγια προτεινόμενη του Πεδ να μην αναπέμψει νόμους· διόρθωση από το συνταγματικό έλεος = η παροίθαση της δεν επιφέρει υιοθέσεις.

* άρ. 110: Αναθεωρείται μόνο ως προς τις εξάκλειες, τη διαδικασία αναθεώρησης, αρμεί το Σ να παραμένει αουσι-
ρό vs §1 'ώς μπορούν να προστεθούν μη αναθεω-
ρήσιμες διατάξεις.

(3) Διάρθρωση των εξουσιών: όχι απόλυτη (προεδρικό σύ-
στημα). Στο κοινοβουλευτικό σύστημα έχουμε ήπιο χω-
ρισμό των εξουσιών. Αυστηρότερος χωρισμός ως προς
τη δυναστητή εξουσία.

Βασικό όπλο της έναντι της πολιτικής (νομοθετικής, εκτε-
λεστικής) εξουσίας = ο έλεγχος της συνταγματικότητας των
νόμων, ιδίως στο πεδίο των ατομικών δικαιωμάτων.

σ. 55: Ελευθερία των διαφωνούντων.

σ. 61: Καλός πολίτης.